

309298

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5. } ఛెన్న పట్టణము 1918 సం॥ మే నెల 9 వ తేది గురువారము } No. 33
 సంపుటము. 7 } కాళియుక్తి నామ సంవత్సర వైశాఖ మాస బహుళ చతుర్దశి గత. } సంచిక 33

అన్ని మన్యజ్వరములకును యిసనాఫలిమందు
 రామబాణమువలె అమోఘముగ పనిచేయును.
Esanofele (Anti Malarial)

ఇసనాఫలిమందును సేవించి, మన్యజ్వరముచే పీడింపబడకుండగ
 మీ శరీరములను తృప్తిపాడుకొనుడు.

ఈ మందు బహు సమృద్ధి మైనది. మన్యజ్వరమునకు దివ్యవృక్షము:— ప్రపంచమందంతటను మన్యపు జ్వరలయందు పెక్కుమందికి జనుప్రదముగ ఉపకరించినది. గొప్ప వైద్యులందరూ ఈ మందును గూర్చి వంచి అభిప్రాయముల నిచ్చి యున్నారు. ఎంత విమమజ్వరమైనను, తీర్చించి గుల్మవ్యాధిచే పీడింపబడు వారలకు ఈ మందు అమోఘముగ పనిచేయును. మరల జ్వర మెన్నటికిని రాదు. ఒకమాత్రపు ముచ్చిన్నమో జ్వరము నిశ్చయమగును. ఏమియె ఆహారము లేదు. నీటిపిల్లలకు ద్రావకపు ఇసనాఫలిని వాడవలయును. ప్రతి రసవాదిగ్గర దొరకును. (984)

సోల్ ఘోషంట్లు— (ఇండియా, బర్మా, సింహళములకు) బి.జి.గోరియోకంపెని, బొంబాయి.
 ఛెన్న రాజధానియందు సోల్ ఏజంట్లు:— డబ్ల్యు. ఈ. స్లిత్తు అండుకో, మదరాసు.
 దగ్గరముందులను జూచి మోసపోకును.

సర్వవృత్తిక విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ డ్రగ్స్ మార్కు) 586
 దుఃఖముతో వచ్చువారు సంతోషముతో పోవుదురు.
 గుణములేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వం.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునందుండవలసిన హెల్త్ గవర్నరు. ఆంగ్ల, మూసాని, దేశీయ వైద్యులచే పొగ ద్రాగించబడియున్నది. ఎన్ని దినములుంచినను మందు గుణముమాడదు. తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలక, మేక, పాము, జిల్లి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నుపయోగించును. వెలపాకెట్ 1-కి 0.8-0 పోస్టేజీ 0.8-0. 1 దశజా పాకెట్ల వెల రూ 5-0-0. పోస్టేజీ నీలు.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్టేజీ ఇవ్వం. వర్తకులకు 100కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును. చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ, 1-6 నెంకటేశమెట్రి, వీధి, సాకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

1000 రూపాయలు లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బా బహుమాన మియ్యబడును.

మీరు బహుమానముగా నున్నారా? అయితే డి. మన్నాలాల్ గారిచే తయారుచేయబడిన లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బాను సేవించండి. దీనిని సేవించిన యెడల ధాతువుప్రీతి, రక్తప్రీతి, విశేషబలము, అకలి ఎక్కువ మొదలయినవి. కలుగును. స్వచ్ఛమైనతమ, ధాతువు మూత్రములలో కలిసిపోవుట, నీరుచురుకు, ఒకమాత్రమే వ్యాధి మొదలగునవి మానవును. దీనివలన మంచి గుణము పొందిన అనేకులు రంగ్, పింగాణ్, కిలోన్, అక్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, ఈ ప్రాంతములనుండి బహుమాన పత్రములు విశేషముగా పంపియున్నారు. కావలసినవారు అర్హతాస్థానపును పంపిణీచే ఒకమాత్రమే పత్రముల కాపీ పంపుదును. ఇది ఆర్డర్ మని రుజువుచేయువారికి వైకనుపరచియుండు బహుమానము యిచ్చబడును. అట్లు నిరాశరించుచో కోర్టుముందుగా పొందవచ్చును. పార్శ్వమున కొనుగదాచే "డి. మన్నాలాల్" అని యిండుట చూచి తీసికొనవలయును. అనువాద పత్రములలో పంపబడును. ఏలెంటులు కావలసియున్నది. 15 కులాలు తేల్చి రూ. 2-0-0. కపాలభర్త 1-కి డబ్బాలు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీ వైద్యులు, సాలామిసిరి మురబ్బా డిపో, బెంగళూరు సిటీ.

(619)

మా సరుకులన్నియు మంచిరకపు సరుకులు
 ధరలు చాల తగ్గించబడినవి! (456) అఖి చౌక!!

ఉష్ ప్రదేశములందు చల్లనిగాలి నిచ్చు శాశ్వతపు విసనకరకంబు మంచిదేదైన గలదా? ఈవిసన కరకరపాటు చాలపొందికయైనది. ప్రతివీటునకు వెంట గొంపోగును. కోటిశ్శరీరులకు కుటీరవాసునకు గూడ చాల సదుపాయము. వైకే వాస్తవముగ విద్యుచ్ఛక్తి విసనకరకంబు యుండును. దీనికి మూడంచులుండవు. దీని ప్రభువులకు వేరొకటి అనుభవమియున్నది. దీనికిని ఎలక్ట్రిక్ ఫ్యానుకును గల వ్యత్యాసమేమన:— ఎలక్ట్రిక్ ఫ్యానుకు నెల 1-కి 10రూపాయలు వ్యయమగును. ఈ విసనకర కట్టిభర్త అకసరములేదు. ఈ విసనకరంబుకొనుట మండుట మొదలైనవి ప్రదము లేవియు లేవు. చాల సురక్షితమైనది. 4, 5 గురకు సరిపోవు చల్లని గాలి నిచ్చును. వ్యాపారము చేయువారికిని, లాయరునకును, వర్తకులకు, జమీందారులకు సంచారముచేయువారికి ఉద్యోగస్థులకు, మేధావీ క్తి నుపయోగించువారికి ఇయ్యది చాలయుపయోగకరముగ నుండును. మనము సోడా, తెమినిడు మొదలగువానికి ఖర్చుకెట్టింత సొమ్ము అనసరము లేదు. 5-10-0 లకు శాశ్వతముగ నుండు ఒక విసనకర వచ్చును. నానాటికి విసనకరలన్నియు ఖర్చు అయిపోవుచున్నవి. తక్షణము ఆశాభంగము పొందకుండగ ఆర్డరులను పంప వ్రాద్దీతులు. మూడువిసనకరలకు ముందు ధర రు. 14. 4 వ వంతు సొమ్మును కట్టవలయును.

(1168) ఉత్తర ప్రత్యుత్తరము లన్నిటిని ఆంగ్లమున వ్రాయవలయును.

Calcutta Stores & Agency, Beadon Square, Calcutta

ఇనాము ! ఇనాము !!
 అందమైన మధుర బుట్టాలచీరలు
 చీర 1-కి వెల రు. 3-12-0.

18 మారలు నిడివి. 2 1/2 మార వెడల్పు కలవి. రంగుకు ఉత్తరవాదము. అందులో అనేకవిధరంగులు గల బుట్టాలు చేయబడినవి పలురకములు కలవు. ఇక్కాల నాగరికమునకు లెగునట్టి మెలయిన చీర. ఈ చీర 1-టి కొనువారలకు ఎల్లక్రిక బంగారు ఉంగరము 1-టి ఇనాముగా యివ్వబడును

నర్సాపురం సరిగచీర 1-కి 16 x 2 1/2	రు 4.8-0
బందరు బనకొడిచీర 1-కి	రు 8.4-0
బాలామడి మామిడిచీర 1-కి	రు 8.8-0
కాంచీపురము అరకుచీర 1-కి	రు 5.0-0
కంఠలచీర 1-కి	రు 5.8-0

1142 సి. సి. లింగం అండు కో, 2, రామానుజఅయ్యర్ వీధి, సాకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

పరమరహస్యము.

వాణిజ్యము (1161)
 అనుభు ప్రకమునందు, ఇదివరకు పరమరహస్యములుగా నున్న సంగతులు బయలుపరచబడినవి. ఇది వ్యాపారముచేయు వారికి కల్పకరువు. సుప్రసిద్ధులును, గవర్న మెంటు వారిచే వాణిజ్యమునందు సన్నదు పొందినట్టియు, కారుమారు రామ కోటయ్యగారిచే రచించబడినది. దీనియందు, వ్యాపారము నిర్వహించు విధము, జాబులు వ్రాయువిధము నకట్టుతీయు విధములు, తపాలాక చేరివ్యవహారములు, ఉత్తరములు మొదలైనవి వైలుచేయువిధము, బ్యాంకులు, చెక్కులు, హుండిలు, వ్యాపారమునందు వాడుకచేయు అన్నివిధములైన సాధనములు వ్రాయువిధము, రైలుమీద స్త్రీయమీద సరకు పంపువిధము, కాపీరైటు, ప్రెసుమార్కులు, భీమాకంపెనీలు, లిమిటెడ్ కంపెనీలు, వేయేల వ్యాపారము చేయు ప్రతివారును తెలిసికొని లాభముపొందుటకు క్రొత్తపద్ధతులు వ్రాయబడి, అనేకుల మెప్పును జూపినది. వెల రు2-0-0. మే నెల 31వ తారీఖు లోగా తెప్పించుకొనువారికి రు 1-8-0 లకు ఇయ్యబడును. మేనేజరు, వాణిజ్యవిలాస్ అఫీసు, గుంటూరు.

విజయనగర సామ్రాజ్యము.

మహారాష్ట్ర సామ్రాజ్యము.

(-)-

శివాజీ మహారాజు పదిహేలసామగ్రి కర్తవ్యము బాల గంగాధర తిలక్ గారికి యిట్లవలె ఆమహారాష్ట్ర సామ్రాజ్యాధిపతి విజయనగర సామ్రాజ్యమునుండి పదిహేలసామగ్రి కర్తవ్యము నేర్పకొని రని చెప్పియుండిరి. ఈ సందర్భమునుగూర్చి భారతఖండమున జాతీయజీవనము, మహాకవియగు ఎల్లు విజ్ఞానించెనో తెలిసికొనుట లాభకరమై యుండును. తిలక్ గారు నూచించిన సంబంధమే కాక విజయనగర సామ్రాజ్యమునకును మహారాష్ట్ర సామ్రాజ్యమునకును ఇతర సంబంధములు ననేకములు గలవు. "ఈ సంబంధములుండగల గుప్తార్థమునందును, ప్రకటితార్థమునందును రెండుసామ్రాజ్యములవిషయముల సువ్యయముచేయవచ్చును. శివాజీభావము, ఆతనిఆశయము ఆతనిప్రయత్నమును నేటి భరతవంశపు జాతీయపతము వారిభావమును ఆశయమును ప్రయత్నమునై యున్నవని" చెప్పబడినది (బెసెంటమ్మ). శివాజీకి ముందు మూడుశతాబ్దములక్రిందట విజయనగర సామ్రాజ్య నిర్మాతలభావప్రకటన, ప్రయత్నములను శివాజీ యనుసరించెను. అనగా 14వ శతాబ్దమునందు దక్షిణ హిందూదేశమునను, 17వ శతాబ్దమున పశ్చిమ హిందూదేశమునను ప్రతిభంగించుచుండిన జాతీయభావనివాదమే 20 వ శతాబ్దమునందును ప్రతిభంగించుచున్నది. యూరపునందు జాతీయత్వము 19వ శతాబ్ద ప్రారంభముననే జననమొందినది. ఆంధ్రమునందు పృథ్వీకజాతిగల రాజ్యములు నుండెను. కాని జాతీయత్వనిధాంత మెక్కడను కన్పడుటలేదు. విద్యుదుగ్రాహి జాతీయవాదము లొకరు చెప్పియు అరొగ్యకంఠుడగువాడు తన దేవపటత్వము నెట్లు తెలియక యుండునో, అట్లే జాతీయసౌమ్యముగలజాతీయము తనజాతీయత్వము నెఱుగదు. కాని జాతీయందేజాతీయత్వమును భేదించినచో, ఆజాతీయత్వము సంపాదించువఱకు ఆజాతీయూరకుండను. ఈస్థితియే గతశతాబ్దారంభమున యూరపునందుండెను. "నెపోలియను చేతిలో బడుదునును భయమే ప్రజల జాతీయ భావమును ప్రభావించెను. అప్పటియూ దౌర్జన్యము వలన పృథ్వీయందు జాతీయ బలము దృఢపడు ననకాశములు కలెను. 14 వ శతాబ్దమునందు అట్టి యనకాశము హిందూదేశమునందు గలిగెను. "ఒకజాతీయ నిర్వహణముచేయబ్రయత్నించి ఆజాతీయందు గుప్తమై ప్రకటియిగాక పడి యున్న స్వాతంత్ర్యోత్సాహా దుర్బోధమున కరకాశము నొసరి ఆ స్వాతంత్ర్యోత్సాహము మూలమున అతి నీచప్రాణియైన చలించగలగు సంహారకృష్ణమును నిరూపించి జాతీయ భక్తిత్వత్వానా వన్నా శిఖరుల పగిలినపక్షము కత్తిపక్షివలన నె నెయ్యది అతి విశేషముగ వివృణిత మగుచుండును." (ఆర్ యూర్) మొట్టమొదట దక్షిణ హిందూదేశమున జాతీయ వహ్ని కి ప్రతిష్ఠి గలిగించిన వాడు మహమ్మదు ట్లాక్. ఆతరువాతముండే అనేక మహమ్మదీయవిశేషము దక్కను దేశమును ప్రవేశించియుండిరి. అనేక విద్రోహములకు కర్తయైన టుగ్లాకు మహమ్మదీ దక్కనులోని రాజవంశకు మహాధయము గలిగించి, కృష్ణదండకాశము పాగడోలి వారి వారి యందలి భేదాభిప్రాయముల నావలకుద్రోచి ఏకమై కేత్రువు నెదుర్కొనునట్లు చేసెను. ఉత్తరమునుండి మహమ్మదీయ విజృంభణము నణచుటకు మహాబలవంతమగు విజయనగర రాజ్యము ప్రతిష్ఠితమై దక్కను రాజవంశ కాశమునయ్యెను. విజయనగర రాజ్యోదయమును గూర్చి విషయము బుక్కరాయల కాలమున వ్రాసుబడిన ఈ క్రింది శ్లోకరూపక కావ్యమునందు తెల్పబడినది. బుక్కరాయలు ముద్రసిద్ధులగు విజయనగర రాజ్య మూలపురుషులలో నొకడై, తమవార యువరాజును, నేనాని యునై కడపట విజయనగరసామ్రాజ్య చక్రవర్తి యయ్యెను.

యశోదానందగోపశ్చ జ్ఞాతవంతో తమచృతం ।
మామంచ జగదీశ త్వ మావాంత్యాం శరణంగతం ॥
జన్మాంతరేపి పుత్రత్వ మంగీకరు కృపానిధే ।
ఇత్యర్థితో హస్తాభ్యాం వరం ప్రాదాత్ కృపానిధిః ॥
మేచ్ఛాన్త్రాస్తాం మహీమేనా మధురీష్యే నృపాత్మనా ।
పాపే కతా
సంకాపురే పరిసరే భవసంగ మాఖ్యః ।
కామాంతికా త్వయనుశీలయ చేవి మాతః ।
శ్రీ బుక్కరాజ ఇతివాం స్మరతిః సుతః స్యాం ॥
దీని కర్తవ్యము:—తనకు మహామదు సాక్షాద పరావతారమని ఎఱిగి నందుడును యశోదము ఈ క్రిందివిధమున శ్రీకృష్ణుని ప్రార్థించిరి: స్యామి, మేము మీకు శరణు జొచ్చితిమి. దయాసాగ్రదా, ఇంకొన్ని జన్మముల నైన నీచే మాకుమారునిగ నుదయించుచుండుము." శ్రీహరి వీరి ప్రార్థనవాక్యముల ననుగ్రహించి "కలికాలమున మేములచే భూమి నాశనముచేయ

బడుచుండునప్పుడు నేను రాజుగా నవతరించి భూమిని రక్షించెదను. తొడ్రో, నీవు పంపాపుర సమీపమున సంగమ గ్రామమున జన్మించువు. చిల్లీ నీవు కామాంతిక నామమున నవతరింతువు. మీరెవ్వరును నే నుదయించి బుక్కరాయలను ప్రసిద్ధనామమున సార్వభౌముడ నగుదును."

వై శ్లోకమునుబట్టి మహమ్మదీయమేయ్యల విజృంభణము నాపుటకు హిందవులచే స్వయంప్రతిష్ఠితమగుచువారోద్యమము విజయనగరరాజ్యమును దాల్చెనని చెప్పవలెను.

వ్యాపార విషయములు.

కడచిన 4 వ తేదీని బొంబాయి యందు ప్రత్తి మార్కెటు నందు చాల మార్పులు గలిగెను. ప్రత్యక్షమై ప్రోచి ప్రత్తి వెల 709 రూ॥లతో ప్రారంభమై క్రమముగా 727 రూ॥లయ్యెను. కడపట 716 రూ॥లకు దిగి నిలచి మఱుల 722 రూ॥ల వఱకును లేచెను. కొలాబా ప్రత్తి 719 రూ॥లతో ప్రారంభమై 728 రూ॥ల వఱకును వృద్ధిచొంది 724 రూ॥లకు దిగి నిలచెను. వ్యాపారమునకు సిద్ధముగ నుండు ప్రత్తి బాగుగా ఆమ్మును పోవుచుండెను. 4 వ తేదీని బొంబాయి యందు కాటన్ ఎక్ స్పేంజి కంపెనీ ప్రకారము బంగారపు ప్రత్తి ధర (1) 625, (2) 610, (3) 555, (4) 505 (1 అతి ప్రశస్తము, 2 ప్రశస్తము, 3 కమా మంచి, 4 మంచి) సింధు పంజాబు ప్రత్తి (1) 620, (2) 605, (3) 505, ఖాండేష్ (3) 595 ఆహ్లా భొంగాం కరంజా (2) 655, (3) 685 కొమరావతి (2) 665, (2) 645 ధమంగాం పూర్ణాం (2) 665, (3) 645 యోబ్బూర్ ప్రత్తి (2) 675, (3) 655 నాన్సూరు కాంటి ప్రత్తి (2) 675, (3) 665 బాగ్దా హింగం ఘాట్ (2) 685, (3) 665 ప్రోచి ప్రత్తి (1) 730 (2) 725, (3) 717 మున్య (2) 610, (3) 585 కాడ వీరంగాం ప్రత్తి (3) 705 నాటి సాయంత్రము 5-30 గం. తు బంగారపు ప్రత్తి (3) 545 రూ॥లు. సింధుపంజాబు (2) 600 రూ॥లు. బంగారపు ప్రత్తి (2) 600 ప్రోచి ప్రత్తి (2) 725, ధార్వాదు (4) 715, మంటా (4) 719, వెస్టర్న్ (4) 685.

కరాచీయందు కడచిన 27-వ తేదీనాడు 656 పాండ్ల తూనికల గోధుమలవెల 42 రూ॥లయ్యెను. ఆముందువారమున దానివెల 42-4-0 లుండెను. ఏప్రిలు 30-వ తేదీని బొంబాయియందు బూడిద కర్తముగల నూలు (20 నెం.) పాను 1-2-0 నుండి 1-4-0 లుండెను. ప్రత్తివెల బాయర (3) 625 రూ॥లు.

ఈ నెల 2వ తేదీని కలకత్తా యందు వ్యాపారపు విజ్ఞానము వెల 4-2-0 నుండి 4-5-0 (మూడు) కఱకుగలదు. కాన్యల వెల 8 1/2 చు॥ నుండి 7 1/2 చు॥ల కఱకుండెను. ఏప్రిలు 30వ తేదీని రంగూనునందు పెన్నెముట్టెముట్టు విజ్ఞానమువెల బుట్టకు 75 పానుల చొప్పున నూలుబుట్టులు 18 1/2 రూ॥లయ్యెను. ఆంధ్రకు ముందు వారమున నూలువెల 200 రూ॥లై యుండెను.

కడచిన ఏప్రిలు 20వ తేదీతోసంబంధమగువారమున 5:250 బేలుల ప్రత్తి (బేలు=100 పానులు) అన్ని మార్గములను బొంబాయియందు దిగుమతియయ్యెను. కడచిన 20-వ తేదీతోసంబంధమగువారమున బొంబాయి, కలకత్తా, కరాచీ, చెన్నై పురంగూను రేవులకు విదేశములనుండి 400 లక్షల గజములబట్ట దిగుమతియయ్యెను.

మార్బహసమునందు విదేశములనుండి 10 కోట్ల రూపాయల కడికముగు విలువగల దిగుమతులు హిందూదేశమున జరిగెను. మార్చి 1917 నెం॥ పు దిగుమతికంటె 2 కోట్ల రూ॥ల విలువగల దిగుమతికైనను. ఎగుమతులు 21 కోట్ల రూ॥లు. 1917 నెం॥ మార్బహసపు ఎగుమతికంటె 1 లక్ష రూ॥లు. ఎగుమతికైనను.

కుష్టురోగమున కమూల్కముగు మందు.
ఇది మిగుల హాశ్వగ్యకరమగు మందు. చదివదువైదురోజులు రాయుటవలన తెల్లనినచ్చలు, అల్లుకాక చర్మమువై మరియేవిధమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును. ముఖముగా నీ రోగమునకు జాగ్రత్తదీసికొను (భారతగు) చుం దిదియే. దీని వెల టెన్సు 1-కి రూ॥ 4-6-0. అంచెనూలి నేతే. (783) Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

INDUSTRIAL DEVELOPMENT.
Essential for National Uplift.
Practical instructions for making Inks, Hair Oils, Tooth powders etc.
SENT BY POST.
Fees for particular Industry Rs. 10 One year's full course Rs. 100. If paid monthly Rs. 12 Half yearly Rs. 60
IN ADVANCE.
For further particulars, apply with a postal stamp to:
THE SUPERINTENDENT,
Correspondence School of Industries
BANGALORE CITY.

లమ్మరాజు వ ఆనలేమ్యము.
ఈలేమ్యము రక్తమునకుద్ధిచేసి వీర్యమును హెచ్చించి బలమును కలిగించి యుద్ధకృత్యము చేసి నేతి కాని మంటల పోగొట్టును. మెదడును చల్ల చేసి శరీరమునకు లేచునగు కలిగించును. దిగ్గతులు, భేదులు, తలపోప్పి, రొమ్మునొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును. 219 అర్థపావు డబ్బి 1-కి రూ॥ 2-0-0. వైద్యశాస్త్ర ముగింకర్ గోవింద్రి, ఆంధ్రప్రదేశ్ కలెక్టరేటు, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలక్ గారి జీవితము - ఉపన్యాసములును

(తెనుగు) 4 అణాలు మాత్రమే.
జాతీయగ్రంథప్రచురణ సమాజమువారిచే వై పుస్తకమును అట్టిచే యగు స్వరాజ్యము, గాంధీ, లజపతిరాయ, దేశబాధ్యము మొదలగు జాతీయగ్రంథములు ప్రచురింపబడుచున్నవి. చందాదారులగుటకు వాగ్దానము తప్ప వేలు రుసును అక్కరలేదు. ప్రచురింపబడు పాత్రములన్నియు పుచ్చుకొన్నచో సాలుకు రిరూపాయల కంటె హెచ్చుకాదు. దేశాభిమానులు త్వరపడి చందాదారులై తోడ్పడవ్రాగి తుల్య.

సాగర్ వియన్ హమ్
ఈ లైలుమును తేలుకట్టిన బోటున రాచినయెడల తేలుబాస మానుమెసోవును. గుణములేదని నిరూపించినచో 100 రూపాయలు ఇనాంగా ఇయ్యబడును.
క్రయం బుడ్డి 1-3 0-6-0
డబ్బక 1-3 4-8-0.
సావరన్ అండు కంపెనీ,
10, కచ్చా రేల్వేర ఆగ్రహారం, మదరాసు.
(1189)

వింక్లిలి మనోహరముగు సువాసన 126
(రెజిస్టర్డ్ కాలిడేషన్) ఆటో దిల్ బహార్. (రెజిస్టర్డ్ కాలిడేషన్)
ఇప్పటికాలపు దుది కనువనునది, సాటిలేని సుగంధ మగు సువాసనగలది. ఆహ్లాదకరముగాని, సారామముగాని, శరీరబడకము సిద్ధము చేయబడిన శేవల పుష్పసారము.
దీని రుచిబాల్చె కొన్ని దిందువులు తియికరించినచో, మనోగ్ధముగు సువాసన ని న్నెలమగుచును.
ఈ క్రింది పరిమాణములు దీనిని కొనుగొందును.
దిన్నెనై (ఆర (రాం) నీసా 1-3 రు 0-8-0
చంద్రరక్తము నైసా 1- (రాం) ,, ,, 0-12-0
నీరొకనైసా 3 ,, ,, ,, 1-4-0
చంద్రనైసా 4 ,, ,, ,, 2-0-0
వి. పి. ఖమ్మెలు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.
పుట్టెల, పట్టెజానులందరి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిపాపులను కొరకును. దీనికి అనేకమగు నకలునెట్లు కలవు. కావున, కాము కోనునపుడు దీనినైనను, కాట్టనైనను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపును. ఈఆటో డిల్ బహార్ యొక్క నలుపు ఇములను పరిశీలనచేయ గోరువా రిదిగువవారికి వ్రాసినచో ఆహాకీమృత్యుగల సువాసనకాట్ట ఉచితముగ పంపుదురు.
సోలుదేజులు: ఆంగ్లోయండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 155, బామ్మూనసీను వీధి, బొంబాయి.
మద్రాసు రేజులు:— మెనాకా పురమేత్తంయూల్, వై నాబావకోట్ల, మద్రాసు.

సినిలియనుని దురహంకారము.

సర్ లారెన్సు జంకిన్సును నిందించుట.

దక్షిణాఫ్రికా సెషన్స్ జడ్జి ఎస్. జి. రాబర్ట్స్ ఐ.సి. ఎస్ గారి యొగటను రిక తేదీని జరిగియుండిన క్రిమినలు పిటిషను విచారణసందర్భమునందు పిటిషనుకు పక్షమున వి. జే. స్వామిశిల్ప గారును, రెస్పాండెంటు పక్షమున ఆర్. శ్రీనివాస అయ్యగారును వాదించిరి. శిక్షాస్పృతి 477 ఏ. శిక్షను ప్రకారము, రెస్పాండెంటును సెషన్స్ కోర్టుకు కమిటీచేయు దమని సెషన్స్ జడ్జిగారు తీర్పువారమును నుడువగా కేసు యం దాకోపితమైన యంశములకు 477 ఏ శిక్షను వర్తింపదని రెస్పాండెంటుపక్షపు వకీలువాదించి, ఇండియన్ లారిపోర్టు రికెండ్ (గ్రంథము) కలకత్తా 95 రికెండ్ పేటియం దుదహరితమైన కలకత్తా హైకోర్టు తీర్పును చదివి ఆ తీర్పునందలి యంశములను విప్పి జెప్పిరి. తదనంతర మీడివిత్తసంభాషణము శ్రీనివాస అయ్యం గారికిని జడ్జిగారికిని జరిగినట్లు పత్రికలయందు విలేఖకులు వ్రాసిరి. ఆసంభాషణమును క్రిందనుదాహరించుచున్నాము.

జడ్జి:—కలకత్తా హైకోర్టు తీర్పును నే ననుసరింపను. దానిననుసరింపవలయునను నియామకములేదు. నేనట్లుచేయును.

రెస్పాండెంటు వకీలు:—ఆ తీర్పును న్యాయమూర్తులం దు సుప్రసిద్ధిగాంచిన సర్ లారెన్సు జంకిన్సుగారు చెప్పిరి. వారి పక్షము క్రిమికొన్నింటి నందు న్యాయమూర్తులుగ నున్నారు. వారి తీర్పును ప్రోసిడేయటమేమిటలేదు.

జడ్జి:—జంకిన్సు! పోకీరీ, పరమదుర్మార్గుడు.

వకీలు:—నేను మాట్లాడుచున్నది యిదివరకు ముఖ్య న్యాయాధికారి పదవీసిన సర్ లారెన్సు జంకిన్సుగారినిగూర్చించి. వారిపుడు క్రిమికొన్నింటి నందు న్యాయాధికారులుగ నున్నారు.

జడ్జి:—ఆసంగతులను నే నెరుగుదును. అతను ఆప్రతిష్ట పాలైన ఆధమడు. మాజాతి కతను ఆపకీర్తి తెచ్చివెట్టివాడు ఆపేరెత్తకు.

వకీలు:—వారిసట్లు తామంటే వాకు కష్టముగనున్నది.

అప్పుడు జడ్జిగారేదియో గొలుగుకొనిరి.

తరువాత వారు తీర్పును పూర్తిచేసి, దానిమీద సంతకము చేయుటకుండున వకీలును విలిపించి యిట్లు చెప్పిరి.

జడ్జి:—మాచారగదా! నుభముగ ప్రజలలోపేరు సంపాదించుకొనుటకు తంజూరుపడువాడుజంకిన్సు ఆతడెప్పుడు ను శిక్షాస్పృతిలోని సెక్షనులకు పెడధర్మములచెప్పిఎంతోమంది దుర్మార్గులను శిక్షింపకుండ విడుదల చేసేవాడు. కాసనముల తత్వార్థమును ఆతడెప్పుడును లక్ష్యపెట్టేవాడుకాదు. అతని తీర్పులకలన రక్షణ కాసనము చేయవలసి వచ్చినది. అతని చర్యలకలన ప్రభుత్వము దుర్బలమైనది. అతనిపేరెత్తనద్దు.

వకీలు:—కార్యనిర్వాహక వర్గమునగాని, తదితర సంగతులనుగాని లక్ష్యపెట్టకుండ న్యాయమని తనకు తోచినంత వరకు నిష్పక్షపాతిముగ అతడు న్యాయపాలనమును చేసెను.

జడ్జి:—కాదుకాదు. ఆతడెందరినో పొగరుబోతులను శిక్షించకుండ వదలి పెట్టెను.

వకీలు:—న్యాయపాలనమునందు ప్రజల కెక్కువ నమ్మకమును కలిగించినందున భారతీయు లాతని గౌరవించెదరు. తూర్పుబంగాళమునందు కాంతిమును, నెమ్మదియు యెప్పటికలె న్యాయించుట కతడు కారకుడయ్యెను. అతడట్లుచేసియుండని యెడల బంగాళ మంతయు కలకత్తాలోమై పోయియుండెడిది.

జడ్జి: అది కాదు; ఎప్పటికిని కాదు.

వకీలు: కల్లోలముగ నుండిన ఆదినములందు మార్గి ప్రభువు జంకిన్సుగారిని ప్రత్యేకము నియమించి పంపిరి.

జడ్జి:—అదేమి ప్రతిష్ట.

వకీలు:—ఏమైనాసరే. అతడు నిరంకుశాధికారికాదు. అది గౌరవ ప్రదము.

అంతటితో వాదము ముగిసినది. తరువాతజడ్జిగారు తామువ్రాసిన ఉత్తరువును చదివిరి.

బొంబాయి సాంఘికమహాసభ:— బీజాపూరు నగరమున జరిగిన బొంబాయి సాంఘిక మహాసభాధ్యక్షతన వహించిన కే. నటరాజుగారు తమ యువన్యాయము రాజకీయ సంస్కరణమున కవసాంఘిక సంస్కరణమునకుగల అన్యోన్యసంబంధమును వివరించిరి. సింధూదేశమున మతము, జాతి భావమున్నగు న్యతార్థము లెన్నియో కలవు. కాని సంఘసంస్కరణ విషయమున నీ న్యతార్థములన్నియు ఏకాళంబయ్యెను. అగుచున్నవి. శివుసంరక్షణము, నిరౌధారలగు శ్రీకృష్ణ ప్రాసాదము, శింఖిరీ ముగియు బాహురముల నడుగంటిం యొక యిట్లుగ వివరములును బాటి పురి నొదిగా గల శిల్పకళలను శిల్పినిగూర్చి ప్రతిసంభాషణల గాని నటరాజుగారు నడిపిరి.

చెన్నరాష్ట్రీయసభ

సర్ ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యముగారి సందేశము.

నేటిసాయంకాలము కాంచీపురము నందు గూడు చెన్న రాష్ట్రీయసభకు సర్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారొక సందేశమును పంపిరి. ఇదివరకు జరిగిన రాష్ట్రీయసభల కంటె ప్రస్తుతపుసభ విశేష ప్రాముఖ్యమును వహించుటకు రెండుకారణములను వారందు సూచించిరి. రాజధానిలోని వర్తకసంఘమువారు స్వరాజ్యము విషయమై జేయు సభవారి యత్నముల పట్లను మునుఖులై యున్నను వారి సుముఖతాభావ మింతవరకును పరిస్థుటమై యుండలేదు. వాకిళ్ళిభూదనియు, భారత డేలిఫానులను, ధర్మాత్ములనుగూర్చి సాహేబు కలకల కణ్ణులకేప్పిగారు సన్యాస సభాధ్యక్షతను వహించుటవలన ఆ లోపము తీరి రాజధాని లోని వర్తక సంఘము వారు రాజ్యాంగమునందు విశేష ప్రమేయమును కల్పించుకొని పనిచేసి తోడ్పడుటకు మౌనదర్శకులగుదురని వారు నడిచిరి. ప్రస్తుతపు రాజధానిసభా ప్రాముఖ్యమునకు వారు తమ సందేశమునందు దుదహరించిన రెండుకారణములం దిది మొదటిది. రాజ్యాంగశిథిలి విషయముగ నుండిన ప్రస్తుత స్థితియందు శ్రీమతి సరోజినీ దేవివంటి వారి మణి సభాధ్యక్షురాలుగ నుండుట సభయొక్క రెండవ భాగ్యము. మానవుల యధ్యుదయమునకు వర్తిండు యుద్ధమములందు భారతస్త్రీలు వెంకటదేవదేవి చూపించవలసిన తరుణమునందు సరోజినీ దేవిని సభాధ్యక్షురాలినిగ నియమించి సభవారు తమ వివేకమును వెల్లడించినది సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు నడిచి వారు ప్రస్తుతపు స్థితిగతులను గురించి యిట్లు తెలియజేసి తమ సందేశమును ముగించిరి:—

సామ్రాజ్యమునందు ప్రస్తుతమేర్పడిన విషమస్థితిని యెవరును నిర్లక్ష్యము చేయకలరు; సామ్రాజ్యమునకును, లోకసభ్యతకును భంగము కలుగకుండ సందర్శించుటకు రాజుగారి సందేశమును వినిన యెవరు తమకీర్తిధారపోయకుండ నుండగలరు? నేను భారత సచివులకు సుచరించుచుండిన విజ్ఞాపనము నందు చూచించినట్లు కొంతకాలమునకు స్వరాజ్యమును భారత వర్షమునకు ప్రసాదించెదమని కాసనము మూలముగ అధ్యయించి దానికి ప్రాతిపదికముగ కాంగ్రెసులీరు సంస్కరణములను వెంటనే యనగ్రహించి, ప్రజల పరిపూర్ణ సాహాయ్యమును పొందవలయునని నేను వచింపని యెడల దేశముపట్లను, రాజచక్రవర్తిపట్లను నేను నిర్వహించవలసిన ధర్మమును నిర్వర్తించినవాడను కాజాలను. ప్రజాభిప్రాయమును మన్నించుటయే సామ్రాజ్యము పట్లను నెరవేర్చవలసిన ధర్మముగాగలవారు చెన్న రాష్ట్రీయసభ వారు వ్యక్తీకరించు యభిప్రాయములను నిర్లక్ష్యము చేయకుండురు గాకయని విజ్ఞపించుచున్నాను.

సర్. సుబ్రహ్మణ్యము

క్రిశ్చియన్ సాంబశివరావుగారు.

ఆమెరికనుల సానుభూతి.

మహాపురుషులు గలిగించి యున్న మనవులస్ఫూర్తిపథమునందు వారు చిరంజీవులై యుండురు. నాలుగు మాసముల క్రిందటను క్రిశ్చియన్ సాంబశివుని గురించి, ఆమెరికాదేశమునందలి మీడియంట్టణమునందు ప్రకటితమగు “ట్రీబ్యూను, రిజిస్ట్రేషన్” పత్రికయందు తత్వశాస్త్రపండితులగు డాక్టరుడోను మహాశయుడును సాంబశివుని మిత్రులును సహపాఠకులును రికరెండు అడ్డూర్పు, రివిజరెండు జి.మా. ర్యు. మహాశయులును వ్రాసినకాబులు మహాపురుషులు సర్వదా సజీవులైయుండురనుటకు నిదర్శనముగ నున్నవి. సాంబశివుని గురించి వ్రాసిన ముగ్గురు ఆమెరికా దేశీయులును వారి మతతత్వరత్నమును, ఆత్మప్రభావమును శ్లాఘించిరి. సాంబశివుడు గలిగించిన ఆంధ్రులకు వాకిక్తి మిగిలియున్నదని సంతోషించుటకు కారణము కలదు.

బంగాళమున బండిపోటు:—బండిపోటు జరిగినట్లు ఆ నుదినమును కలకత్తాకు తెలియ వచ్చుచున్నది. హుగ్లి ప్రాంతముల మిద్నపూరు, బారిబలు, మిమెన్సింగు మండలములయందు బండిపోటు లలిచివారముగ నున్నవి. బండిపోటు జరుగకుండ జేయవలయునని పోలీసువారు కఠినమగు ఏర్పాటులను జేయుచున్నారు. అదోమల ననేకులను బంధించియున్నారు. కలకత్తాయందు 7 వ తేదీని పట్టపగలు దాడులుగూ బండిపోటు జరిగియున్నది మాగ్యూరి రైల్వేలో వాక రోకడు పదివేలరూపాయల యెత్తుమును బట్టిగొని వర్తమానియంటికిరమ్మనందెను. బొగ్గముల కాకి తనకొంది యొక్కకోర్టిలో బొడిచిరి. వాడు డేలబాటులను దోంగులు లాభి భూమిపట్లకి ధరింపగా దీనికిని భారీపోయిరి.

ఆంధ్రవిద్యానిధి

శ్రీకాళయక్తిసంవత్సరము

1918-19 సం॥ వసూళ్లు

- ఇదివరలో ప్రకటితమైన చందా సామ్యు రు 891-12-10, నెల్లూరులో వసూలైనది. 1. బమ్మ వెంకటసుబ్బయ్య శెట్టిగారు 1-0-0, 2 ప్రతి శ్రీరాములు శెట్టిగారు 1-0-0, 3. గునుపాటి బాలవెంకటసుబ్బయ్య శెట్టిగారు 1-0-0, 4. చుండూరు రామయ్య శెట్టిగారు 1-0-0, 5. కామిశెట్టి మందర రామయ్య శెట్టిగారు 1-0-0, 6. వారాయణరామయ్య శెట్టిగారు 1-0-0, 7. వెలంపల్లి లక్ష్మీనరసింహులు శెట్టిగారు 1-0-0, 8. నూకల నరసింహులు శెట్టిగారు 0-8-0, 8 ఎ. పసుపులేటి వారాయణ శెట్టి గారు 0-8-0 9. చతుర్వేదల శ్రీరామయ్యగారు 1-0-0, 10. బొమ్మల గడ్డకుమారస్వామిగారు 1-0-0, 11. వేలూరు రాజగోపాలు మొదలియ్యగారు 1-0-0, 12. ఆద్రంకి సుబ్బారావు కంపెనీ 1-0-0, 13. తిక్కనరపు రామరెడ్డిగారి కంపెనీ 1-0-0, 14. దేవతు వెంకటరంగం & సన్స్ 1-0-0, 15. పరిటాల చిన్ననర సయ్య & ఆదూరు వెంకటస్వామి శెట్టిగారు 1-0-0, 16. బొమ్మిశెట్టి శ్రీరాములు & తాళ్లూరు వరదయ్య గారు 1-0-0, 17. కోటా సుబ్రహ్మణ్యం కంపెనీ 1-0-0, 18. దుగ్గిశెట్టి సుబ్బయ్యశెట్టి కంపెనీ 0-8-0, 19. పెనుబోలు బాలయ్య శెట్టి శివంకటనరసింహం గారు 1-0-0, 20. ఆత్తిపల్లి మల్లారెడ్డి కంపెనీ 1-0-0, 21. నూనె వెంకట్రామశెట్టికంపెనీ 1-0-0, 22. బొమ్మిశెట్టి సాంబయ్య & లక్ష్మీనరసింహస్వామికంపెనీ 0-8-0, 23. కారంశెట్టి, వెంకటరంగయ్య శెట్టిగారు 1-0-0, 24. వంగిలు వెంకటరంగయ్యపంతులుగారు 0-2-0, 24. ఎ. యరగుడిపాటిగోపాల కృష్ణయ్యగారు 0-1-0, 25. వైదా రాఘవులు శెట్టికంపెనీ 1-0-0, 26. ఆకుల వెంకటయ్య శెట్టి గారు 0-8-0, 27. కొంజేటి శ్రీరాములు Bros 1-0-0, 28. కూరపాటి సుబ్బారాయుడు & Bros 1-0-0, 29. గునపాటి చెల్వశిల్ప శెట్టిగారు 1-0-0, 30. కొంజేటి సుబ్బారాయులు గారు 1-0-0, 31. పేటేటి పుల్లయ్యశెట్టి & Son 1-0-0, 32. శిఖరం శ్రీరాములు కంపెనీ 0-8-0, 33. మొగళ్లపల్లి శ్రీరాములు శెట్టి గారు 0-8-0, 34. చిత్తూరు అమ్మయ్య శెట్టి గారు 0-8-0, 35. ఆకుల శేషచలం శెట్టిగారు 0-8-0, 36. చుండూరు శేషయ్యశెట్టి గారు 0-8-0, 37. చాట్ల నరసింహం శెట్టిగారు 0-8-0, 38. శిఖరం మహాదేవయ్య శెట్టిగారు 0-4-0, 39. అయివాల వెంకటరామానుజం శెట్టిగారు 0-4-0, 40. శిఖారం చిన్న వెంకట్రామయ్య శెట్టిగారు 0-4-0, 41. జాల్లూరు వెంకటయ్య శెట్టిగారు 0-4-0, 42. తరుగు రామలింగం శెట్టిగారు 0-4-0, 43. అమరా కొండయ్య శెట్టిగారు 0-2-0, 44. కొండపల్లి కనకరత్నం శెట్టిగారు 0-2-0, 45. యయ్యగారు నరసింహులు శెట్టిగారు 0-2-0, 46. నూరుల శేషయ్య శెట్టిగారు 0-1-0 47. శ్రీపతి మనుస్వామిగారు 0-6-0. మొత్తము రు 925-8-10.

మదరాసు అందునదరమరాషా రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు. (1174)

తిరుపతి (ఈస్టు) 1918 సం॥ మే మాసములో రాబోవు గంగమ్మ జాత్రోత్సవము. రాక్షసిబాగు ప్రస్తుతము చాలనందున పైన చెప్పబడిన ఉత్సవమునకు పోవు శీర్షయాత్రీకుల సౌకర్యార్థము అదనముగగాని, ప్రత్యేకముగగాని బండ్లు వేయబడజాలవు గాన గమనించవలయును.

వరుడు కావలెను.

విద్యావతియు, రూపవతియు నగు 12 ఏళ్ల యీడు గల చెలమ త్రిపురాకన్యకకు వరుడు కావలెను. శ్రీ భగవంతుని పాదాలకు. ప్రాప్తియగుటకు, తెలుగు త్రిపురావతి శత్రు యుద్ధము ఆశ్చర్యకరము. (1174) ర. చి. ఆంధ్రవత్రిక.

ఆంధ్ర పత్రిక

1918 వ సం॥ మే నెల 9-వ తేది

గురువారము.

కెయిరా సంక్షోభము:

గాంధీగారి ప్రభుత్వ ప్రకటనా వివరము.

కెయిరా సంక్షోభ మింకను అంతమొంద లేదు. బాంబాయి ప్రభుత్వమువా రిటీవల ప్రచురించిన ప్రత్యుత్తరమునకు గాంధీగారు దీర్ఘముగా సమాధాన మొసగిరి. గాంధీగారు ప్రారంభదశ యందే దెలిపినట్లు విచారణసంఘము నొక దానిని ఏర్పాటు చేసియుండినచో, ఇప్పుడు జరుగుచున్న జప్తులు స్వాధీనములు మొదలగునవన్నియు సంభవింపకుండెడివే. కాని అధికారు లిందులకు నిరాకరించిరి. ఇందుకు బదులుగ విశేషానుభవముగల కలెక్టర్ కిక్కార్మనునకై నియమింపబడెనని ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. కాని, వా రేమి చేయ గలరని గాంధీగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. అధికారు లెల్లప్పుడు తమ తప్పుల కనుగొనలేరు. తమ సాంప్రదాయముల విడనాడజాలరు. అధికార ప్రతిష్ఠను నిలువజేసికొనుటకే వారు యత్నించెదరు. అట్టితరీ, ప్రజల కెట్టిసంతృప్తి గలుగును? సర్వోత్కృష్ట ఆఫ్ ఇండియాసంఘ సేవకు లగు దేవధరు మొదలగువారి సూచనలు, కమిషనరు గారిచే సంగీకరింపబడినట్లు, ప్రకటన మరమ్మిచ్చుచున్నది. కాని గాంధీగారికిని కమిషనరు గారికిని జరిగిన సంభాషణలో, దేవధరుగారి నివేదికము వాస్తవము దెలుపుటలేదనియు, అందుచే ఆ నివేదికము ననుసరించి రెమిషనరుల నిచ్చుటకు సాధ్యపడదనియు, కమిషనరుగారే నుడివినట్లు గాంధీగారు వెల్లడించుచున్నారు. అందుచే, కమిషనరుగారు ప్రజాభిప్రాయము నేమాత్రమును సరకు జేయలేదని తేటతెల్లమగుచున్నది. మారత్ తాలూకా స్థితి దుర్భరముగ నుండెను. కొన్ని ప్రదేశములలో వర్తాకర్మముచే పంటలు పాడయ్యెను. మరి కొన్ని చోట్ల, వరదలచే పంటలు పూర్తిగ నశించెను. న్యాయము ననుసరించి, రెండవ కారణముచే నైనను, రయితులు రెమిషనరుల కర్పలయియున్నారు. కాని ప్రభుత్వ ప్రకటనమునం దొక సిద్ధాంతము దెలుపబడినది. రెమిషనరులను దయాధర్మముగ ప్రభుత్వమువారి సొంతదరు గాని, ప్రజల కిష్టమయ్యే హక్కు ఏమాత్రము లేదని, ప్రకటించబడినది. ఇది నిశ్చయ మని అంగీకరించినను, దయాధర్మస్వభావమును సక్రమముగను సహేతుకముగను ఉపయోగించుట భావ్యముగాని, నిరంకుశముగ నుపయోగించుట తేమకరము గాదు. దయాధర్మముగూడ నియమబద్ధమయినది. న్యాయ సూత్రము లంత కాతివ్యయము గాక, నయ్యది ప్రజాతేమమున కధికముగ వినియోగింపబడ తగినది. అందుచే నెక్కువ బాధ్యతతో గూడుకొన్నది. పంటలు నాలుగణాల కన్న తగ్గినచో, రెమిషనును ప్రభుత్వమువారి యిచ్చుట న్యాయసమ్మతమని యెల్ల రంగీకరింపక దప్పదు.

కాని ప్రభుత్వమువారు గాంధీగారి మదింపు సంగీకరింపరు. గాంధీగారి యాహ్వాన గాలిలో నేరాలు గట్టినది, ప్రభుత్వమువారు తెలిసిరి. గాంధీగారు సాధ్యమగునంతవరకు రయితుల వాక్యముల

పై నాధారపడిన మాట సత్యమే. కాని ప్రభుత్వమువారి కింతకన్న నాధారము లెక్కుడేమి గలవు? గ్రామాధికారుల వాక్యములకన్న, రయితుల వాక్యములు అనుభవపూర్వకమయినవి. ప్రతిపంట యు నింతవరకు మాత్రమే బాడిన దనియు, మొత్తమంతయు నాలుగణాలకన్న తక్కువయినదనియు జూపుటకు అంతేల గల్గించి, అసత్య మాడుటకు వేలకొలది రయితుల కెట్టి ప్రసక్తిగలదని, గాంధీగారు ప్రశ్నించుచున్నారు. ఇందుచే వారికి గలుగు లాభమెద్ది? లాభ మటులుండ, వన్నుల జెల్లింపక బోవుటచే భూములు గూడ దక్కక బోవుట సంభవించును. ఇన్ని కష్టముల కోసినను, లాభమెద్దియు లేనపుడు, వేలకు వేలు రయితు లసత్యమాడుట అసంభవ మని గాంధీగారి విశ్వాసము. ఇంతియ గాక కరీఫరవి పైరుల గురించి, అధికారుల మదింపు సరిగా దని గాంధీగారు నొక్క వక్కాణించిరి. ఆసమయమున రవిపయరు లింకను నిలిచి యుండెను. పయరులను కోసి పంటను గణించవలయు నని, అధికారులను గాంధీగారు గోరిరి. రవిపైరుల మదింపులో ప్రజలయూహాసరిగనుండి అధికారుల యూహా సరిగలేదని తేలినచో, కరీఫు పయరుల విషయమై గూడ అధికారుల విలువ సరికాదని నిశ్చయింపవలెనని, గాంధీగారు గోరిరి. వీరి సూచన హేతుబద్ధ మయియున్నను, అధికారు లిందుల కంగీకరింప లేదు. కలెక్టరుగారు వాస్తవ గ్రామమునకు పరిశ్రాంతమై వెడలుచున్నపుడు, గాంధీగారు గూడ కూడనుండెదమని వారికి దెలిపినను, కలెక్టరుగారు రంగీకరింప లేదు. రవిపయరులను గాని, ప్రత్తి పైరులను గాని, గాంధీగారు సరకు జేయలేదని ప్రభుత్వ ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. కాని తా మిషనరులను అంచనా వైచితిమని, గాంధీగారు దెలుపుచున్నారు.

లింబెసీ గ్రామము విషయమై ప్రభుత్వ ప్రకటనమునందు గల లోపముల గొన్నింటిని గాంధీగారు చూపించిరి. అధికారు లీ గ్రామమును తనిఖీ చేసినపుడు గాంధీగారు రక్కడ లేరు. ఇక్కడి గోధుమల పంట 13,445 రూప్యముల విలువ గలదని మదింపు చేయబడినది. ఈ పంటలో, ఇంకను రెండు గ్రామముల పంట గలసియున్నదని గాంధీగారు నుడువుచున్నారు. అట్టితరీ, 1800 మంది మనుజులకు 13,455 రూప్యము లెంతవరకు జాలునని గాంధీగారు గుఱుచున్నారు. మరజుని కొక్కరికి సంతర్పరభోజనమునకు 40 రూప్యము లగునని దలచుచో, లింబెసీ గ్రామమునకు 72,000 రూప్యములు భోజనపు వ్యయమునకే గావలయును. అధికారుల గణనము ననుసరించి, లింబెసీ గ్రామపు గోధుమ లొక్కటే 83,021 రూప్యము లగుచున్నది. లింబెసీ గ్రామపు గోధుమపైరు లన్నియు పంటకల్లములో నున్నవి. ప్రజలవాక్యముల ననుసరించి, మూడవవంతు గోధుమలు అన్యప్రాంతములవి. ఆ గ్రామపు గోధుమలు 9000 రూప్యములు మాత్రమే చేలును. కాని అధికారుల అణావారి, పది అణాలగుచున్నది. ప్రజలమదింపు 1.1 అణాలగుచున్నది. రెంట్ కిని పది రెట్లవార యున్నది. పంటలో కొంతభాగము నాట్లక్రింద బోవును. పయరు జప్తులో నుండగ, లింబెసీ గ్రామమునకు బోయి రయితుల నోటిమాటలపై నాధారపడినవసరములేకుండ దానినపుడే మూచెదనని, గాంధీగారు కలెక్టరుగారిని గోరిరిగాని, వా గంతుకు అంగీకరించలేదు. అందుచే రయితుల మదింపును శంకించుటకు తమ కెట్టి కారణము గొన్నింపలేదని, గాంధీగారు దెలుపుచున్నారు. గుజరాత్తు పథవాదు సత్యాగ్రహద్రవము వనబందినదనియు నని దీర్ఘాని

చుటగాని, తాము వన్నులనిచ్చువారిని నియ్యకుండ బలవంతపెట్టుటగాని, సత్యవిరుద్ధము లని గాంధీగారు వెల్లడించిరి. ఇందుకు మారుగ, శాసనవిరుద్ధముచేసినేకులు లొంగి పన్నుల నీయవలసి వచ్చెను. వన్నుల నియ్యజాలని ఒక్కరయితు మిగిలినను, విచారణ చేయుట న్యాయము. కొన్ని చోట్ల అణావారి నింత యని ప్రచురించవలయునని గ్రామాధికారులు పైవారిచే కోరబడినట్లు, వారే గాంధీగారికి దెలిపిరట. ప్రభుత్వ ప్రకటనము ననుసరించి, కొలది మొత్తము మాత్రమే వసూలు గాక మిగిలియున్నచో, ఇకనయినను వసూలు నెందుకు ఆపి వేయగూడ దని గాంధీగారు గుఱుచున్నారు. ఇంతవరకును సిస్టరు జెల్లించిన వా రనేకులు ఋణముల చేసియు, చరాస్తిని విక్రయించియు మానముల గాపాడికొని రని, గాంధీగారు చూపుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నారు. 4 లక్షల రూప్యముల వన్ను కొరకు 3 కోట్ల రూప్యముల విలువగల భూములను రయితులు బోగొట్టుకొనవలసి వచ్చుచున్నది.

గాంధీగారి వర్ణనమంతయు జదివినవాడు, అధికారుల మదింపు సంశయిస్తుదమని భావించవచ్చును. గాంధీగారు కొన్ని విషయములను వెల్లడించిరి. అధికారు లివి సత్యములుగావని దెలిపిరి. ఉభయలకును ప్రబలమగు కారణము లుండవచ్చును. కాని సత్యమరయుటకు నిష్పక్షపాతముగ విచారణ గావించుటయే ముఖ్యసాధనమని, ప్రజ్ఞా లంగీకరింపకబోగు. రాజప్రతినిధిగా రిటీవల గృహవిభేదముల నెనకకు జెట్టవలయు నని భారతీయులను గోరియుండిరి. కాని అధికారులు ప్రజాశయములనీ తీరున తృణీకరించుచున్నంత వరకును, విభేదములను మరచుటకు మార్గము గొప్పింపదు. రాజప్రతినిధిగారి హితము నాచరణలో జెట్టుటకు, ప్రజలకన్న సధికారులెక్కుడుగ తోడ్పడవలయును. ఆంగ్లో హైందవ పత్రికల ప్రకారము కెయిరా సంక్షోభ మంతయు రాజకీయాందోళనాకరుల వన్నుగడల మూలమున నుద్భవించినదని దెలుపబడుచున్నది. మేము నిన్నటి దినము దెలిపినట్లు, ప్రజల కెట్టికష్టములు లేనిది, ఆందోళనాపరుల వాక్యములు వారిలో నసంతృప్తిని కలిగించుట అసంభవము. ఇకనయినను అధికారులు గృహకల్లోలముల సంతరింప జేయుటకు, ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి వర్తించుటయే ముఖ్యసాధనమని గ్రహింపవలెను. పాలస్తీను దగ్గర శత్రువులతో పోరాటము శ్రీవతగాంచుచున్నది. అట్టితరీ, గృహచ్ఛిద్రముల నెంత త్వరలో సంతరింపజేసిన నంత శ్రేయస్కరము. రాజప్రతినిధి గారు కెయిరా సమస్యను త్వరలో పరిష్కరించెదరు గాక!

ధిల్లీ మహాసభ: విచిత్ర సందర్భము

ధిల్లీ మహాసభకు వెడలిన యొక ప్రేక్షకుడు ధిల్లీ మహాసభలో పాల్గొనిన స్ఫురించి మొదలగు నాయకుల గూర్చి తనకు గలిగిన భావములను అమృతబజారు పత్రికలో నిటుల దెలుపుచున్నాడు. "స్వదేశ సంస్థానాధిపతు లెల్లరును లిఖితో కన్యాసముల జదిపిరి. బెనర్జీగారి యువన్యాస మాతాభాగము గలిగించెను. ఆతని గంభీరస్వరమున కాభావనము చాలనిదిగ నుండెను. దేశము నపాయ మెదుర్కొనుచున్న సమయమున, ఆతని వాగ్వి, సభాస్వభావమున కనుగుణ్యముగ లేదు. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు సమయమునకు దగినట్లుల తేటతెల్లముగ మాటలాడెను. వంశిత మదన మోహన మాలవ్యాగారు గంభీరముగ మాటలాడిరి. ఆతని యువన్యాసము దేశకారమును నిలిపెను. సభాదండముపై గాంధీగారు లేచిరిగదా

సభ్యులదృష్టియంతయు వారివైపునకు ప్రసరించెను. నా వెనుక నున్న యూరపియను స్త్రీ పురుషులు పాదరక్షలు లేని వీరిని జూచి ఆశ్చర్యపడ సాగిరి. గాంధీగారు బిచ్చగానిదనుటల ధరించిరి. దేశములో నొక మహాశక్తివలె నున్న గాంధీ గారు ప స్య సింఘులకు లేచినపుడు, ఆతని ముఖమునందు నాకు యుజ్వలతేజము గాన్పించెను. ఆతని ముఖమును చలించని దృష్టితో జరికించితిని. ఒక క్షణములో నాకనుల యెదుటనుండి, సభాభవనము మరుగ యెయ్యెను. స్వదేశసంస్థానాధీశు లదృశ్యులయిరి. నా యెదుట మహాపురుషు డొకడు మాత్రమే కలడు. ఆతనిశిర మాకసము నానుకొనియుండెను. ఆతనిచుట్టును, నాయకు లను వారు చీచులవలె చుండిరి. కాని, గాంధీగారు రొకవిషయమై దేశము కు పల్లడింపవలసి యున్నారు. మొదటి దినము వీరు సభ కేల వెడలలేదో, మరుసటిదినము సభకు వెడలి తీర్మానము నామోదించుట కెట్టి మార్పు గలిగెనో, దేశము దెలిసికొన కుతూహలపడుచున్నది."

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ నిబంధనలు.

సి నేటు సభవారిదివర కంగీకరించిన కొన్ని తీర్మానములను ప్రభుత్వము వారంగీకరించిరి. ఆర్థిక శాస్త్రములో ప్రత్యేకముగ బిరుద మిచ్చుట కొక ఛరీక్టు నెలకొల్పవలయు నని సెనేటు సభ వారిదివరకు తీర్మానించిరి. ఈ ఛరీక్టుకు ఆర్థిక సిద్ధాంతము, ఆర్థిక చారిత్రము, గ్రామవ్యవస్థ, పరిశ్రమ నిర్మాణము, అంతర్జాతీయవాణిజ్యము, బాంకింగు, కరెన్సీ, మొదలగు విషయములను జదువవలయును. ఇందుకు జరుపువారు డిగ్రీ దీసికొని యైనను ఉండవలయును. లేనిచో వీరి దరఖాస్తులను సిండికేటు వారంగీకరించి యైనను ఉండవలెను. ఈ యవకాశమును బోగొట్టికొనక, విద్యార్థులు ఆర్థిక శాస్త్ర మభ్యసించుట దేశపురోవృద్ధి క వ స ర ము. విశ్వవిద్యాలయ సభ్యుల నెన్నికొనుటలో పాఠశాలల ఇన్ స్పెక్టరు, అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు, హెడుమాస్టరులకు గూడ ప్రాటుకాగితములపై సంతకముజేయు సభి కార మొసగబడినది. గ్రాడ్యుయేట్లు కళాశాలలో జరుపకుండ ఎం. ఏ. ఛరీక్టుకు వెడలుటకీపును సౌక ర్యములు కలిగించబడినవి. బి. ఏ. ఆనర్సు ఛరీక్టు వంటి ఛరీక్టు, వీరికొరకు ప్రత్యేకముగ నెలకొల్పు బడును. బి. ఏ. ఛరీక్టులో గడితేరినవారు మూడు వత్సరము లయిన పిదప ఎం. ఏ. ఛరీక్టుకు వెడల వచ్చును. సి నేటువారు ౮ వ మార్చి తేదిన ప్రనా దించిన యీ సౌకర్యమునకు ప్రభుత్వమువారంగీకరించిరి.

యూరపియనులు : మనుష్యబలము

నేటి తంత్రీవార్తలలో వయోనిరు కత్తికాభి ప్రాయ మిటుల ప్రచురింపబడినది.

"యూరపియను సంఘ మిదివరకే సంగ్రామ మునకు మనుష్యబలము నొసగినది. ఇంకను మిగి లినవాటిలోనిజలాభ్యులు దేశరక్షణమునకు గావని సియున్నారు. పరిశ్రమలందు గాని, వ్యాపారము నందుగాని బనిచేయుచున్న వారినుండి యుద్ధమున కెందరిని దీసికొన సాధ్యమో గనుగొనుటకు, సక్రమవిచారణ ముఖ్యావసరము. ఈ విషయమై నిర్ణయించక ముందు ఇట్టి విచారణ జరుగునని, మేము, విశ్వసింతుచున్నారము. యూరపియనుల సంస్థాపనలు హిందూదేశమున అసాధారణపరి స్థితులలోకొనసాగుచున్న వని గ్రహించవలెను. అధికారు లీ విషయమును బాగుగ గుర్తించెదరని తలంచెదము."

వైవాక్యములను పరికించి, యూరపియను మనుష్యబలము విషయమై వయోనిరుపత్రిక ఎటుల వెలుకాడుచున్నదియు తేలుచున్నది. ఇట్టి వెర కంజదేయు భావమునే మెయిలుపత్రిక యింతకు బూర్వము గనబడలేదు. భారతీయపత్రిక లిటుల వ్రాసినచో, నయ్యది భేరమాడుచున్న వని పేరు పెట్టెదరు. అన్నపు భవనములలో నివసించు, వారితిరుల గృహములపై రాళ్లు మవ్వగూడదను, నాంగ్లసామెత వయోనిరు మొదలగు పత్రికల కధిక ముగ వర్తించును.

స్త్రీస్వాతంత్ర్యము.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ సభ స్త్రీల రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము నంగీకరించుచు, తీర్మానించె నని దెలియుచున్నది. బొంబాయి నుండి 100 మంది విద్యార్థులగు స్త్రీ లీ తీర్మానము నంగీకరింప వలయు నని విజ్ఞాపన మంపిరట. శ్రీమతి సరోజినీ దేవి యీ తీర్మానము నుపసాదించెను. సరోజినీ దేవి యధ్యక్షతవహించి నెడి మద్రాసు రాష్ట్రీయ సభలో గూడ నీ తీర్మాన మంగీకరింపబడునని దల చెదము. భారతీయులు స్త్రీ స్వాతంత్ర్యము నంగీకరింపరను మిష గల్పించి, సింగ్ హా ము ప్రభుత్వ లాంగ్ల దేశములోని స్త్రీ స్వాతంత్ర్య వాది ను ల ను హిందూదేశమునకు స్వరాజ్య ప్రదాన మంగీకరింప కుండునటల బురికొల్పుచు న్నారు. బొంబాయి రాష్ట్రీయసభాతీర్మానమిందు విషయమై గల సందియముల బారద్రోలుచున్నది. కాంగ్రెసు సభ్యక్షతకు బిసెంటుగారిని, రాష్ట్రీయ సభాధ్యక్షతకు సరోజినీ దేవిని నియమించుటయే, స్త్రీలపై భారతీయులకు గల కౌరవము సువ్యక్త మగుచున్నది. ప్రపంచమంతయు స్వాతంత్ర్యా వేశపూరితమై యుండ స్త్రీలు మాత్ర మధోగ తియం ముండబాలరు.

స్థానిక వార్తలు

జాతీయ విశ్వవిద్యాలయము:— జాతీయవిశ్వ విద్యాలయమువారి ప్రభుత్వ సెనేటుసభ ఈ నెల 15 వ తేదీ బుధవారము నాటినుండి చెన్న పురియందు జరుగగలదు. భారతీ దేశములోని పలుప్రాంతముల నుండి సభ్యు లగేటబడిచేయు దురని తెలియుచున్నది.

శ్రీమద్రామాయణ కాలక్షేపసభ:— చెన్న పురి చెన్న నాయునికేట ప్రిన్స్ పునా ముని గుంటికి 49 నెం బరు గృహమునకేంబా పూరి గోవిందస్వామి కౌగళులవారి కే లక్ష్మణశక్తి ఆంధ్ర కాలక్షేపము తిరుగ ప్రాశ్నాహులయన విప్రకారము 10 తేదీ శుక్రవారం సాయంత్రం 5 గంటలకు జరుపబడును.

జాతీయ విద్యాసంఘము:— జాతీయ విద్యాసంఘమువారి చెన్న రాష్ట్రీయ కౌశాసంఘము యొక్క ప్రభుత్వ సభ ఈ నెల 16 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు గో ఖ్లేలు హాలునందు సమావేశమగును. అందు రాజధానిలోని విద్యా లయములను సంఘముయొక్క యాధీనమున చేర్చుటకు చేయి పలసిన విధానములగురించి ఆలోచింపబడును.

జాతీయవిద్యాప్రచారకుల మహాసభ:— జాతీయ విద్యాసంఘమువారి యాజమాన్యమున నున్న విద్యాల యములలోని యుపాధ్యాయుల సభ శ్రేష్ఠ 13 వ తేదీ పోత వారమునుండి పక్షము దినములు అడయావందు జరుగును. అందు విద్యాలయములందు జాతీయ సద్గుణమొక విద్యార్థు టకు ఎట్టి ప్రయత్ని ములు చేయవలయునో వానిని గురించి చర్చింపబడును. సభకు రాదలంచువాడే ముందుగా సభా కార్యదర్శు లగు కెమ్మ కజియగారికి అడయాన వ్రాసు పలయును.

వృత్తాంతములు

సుంగంబాకము రాత్రిపాఠశాల:— సుంగంబాకము పి.ఎస్. ఎస్. రాత్రిపాఠశాలకు నివాసబహద్రుల సి. రామా నుజుమెట్టి గారికి కుమారుడు, రావుసాహెబు కల్లెగొట్టిగారి కి కుమారుడు సమర్పించిరి.

కాశీమాస్తిపాఠశాల విద్యార్థి సంఘము:— 19వ తేదీని జరుగు కాశీమాస్తి ఆర్.పి. విద్యార్థుల ప్రాచీనద్యార్థుల ప్రభుత్వ చార్జి కోర్టున సందర్శనమునందు పరస్పర కళాశాలయందు అసిస్టెంటుప్రా ఫెసరుగనున్న పి.సుబ్రహ్మణ్యము పి.వి.ఎల్.టి గారు అగ్రాసవాధిపత్యము వహించెదరు.

యుద్ధమునకు సహాయ మొనర్చుట:— పంజాబునం తతి మండిదర్బారువారు 20 వేల రూపాయలను భాహాయ నవాబుగారు 60 లాట్టిపట్టలను కేవలం నవాబు మల్లిక్ ము తేరియాఖాన్ గారు 10 వేల రూపాయలను యుద్ధమునకు సహాయమొనర్చిరి. భాక్ గారు ఒసగిన ద్రవ్యమును భారతీయస్థానము వారికి వినియోగించుట గూర్చి సేవాధిపతిగారి సలహాలు కోరబడినది.

జపాను ప్రయాణికులకు:— జపాను దేశమందలి పరి పాలకులు యీ క్రింది వివరింపబడినట్టివారిని తమదేశములోనికి రానీయకు (1) చాన్సుపొంద గాని ఏజెంటు దైవదియైతెలియు తేము యొగ్యతా పత్రములు లేని వారు (2) జ పా ను సామ్రాజ్య శ్రేణుస్థులకు భంగ కర ముగా కార్యం ముల నొనర్చునీ యనుమానముగలవారు (3) క్షత్రుదేశములకు సౌకర్యముల నొసర్చుకల్పనవారు (4) ప్రజాశాంతిని భంగపెల్చుట్టి వారిగాని ప్రజలనీతి నుపదమ పాదుచేయునట్టివారు గాని (5) ఖిత్తలు, దేశద్రుమ్మలు శ్రావ్యోగ్యమును పాడుచే యునట్టి వ్యాపక బాధితులగుచున్న వారు (7) ఉత్పత్తులు మున్నగు వారు. జ పా ను దేశమునకు వచ్చు వారత మహానుభావులకు పోలీసువిద్యోగులకు జూపింప బలయును. అయ్యవ్యక్తు లొసర్చు ప్రశ్నలకు యథార్థము లగు ప్రత్యుత్తరముల నీయవలయును. తదితర విషయములయందు గూడ ప్రయాణికులు యథార్థస్థితి నెఱుగరించు చుండ వలయును.

బొంబాయి రాష్ట్రీయ మహాసభ— బీజాపూరు నగర మున జరిగిన రాష్ట్రీయ మహాసభయందు స్త్రీస్వాతంత్ర్యము నకు సంబంధించిన తీర్మాన మొక్కటి యుపసాదితమయ్యెను. వోట్లవోసు స్వాతంత్ర్యమును స్త్రీలకొసగవలసినదని శ్రుతి పరిశోధనచేసికొనక తీర్మానము నుపసాదించిరి. పురుషులకు వలెనె స్త్రీలకునూత అనుసారమగు పరిస్థితులనుబట్టి వోట్ల వోసు స్వాతంత్ర్యము నీయదగు నని సభవారు నిశ్చయించిరి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీవారి వ్యూహ వై తీర్మానమును కాంగ్రెసు సభవారికి మంజురు గూడ నిశ్చయించబడినది. సామ్రాజ్యసంరక్షణము, హిందూదేశ సంరక్షణములకు సంబంధించిన తీర్మానములను పి.ఎస్. కల్కాగారు ప్రవేశపెట్టిరి. సభ్యుల కరతాకర్షణలతో తీర్మానము లామోదితమయ్యెను. వైవిధ్య తేరువిధానమున తోరములుండి, ప్రజల ఫిర్యాదుల కతకాకము. గలగుచున్నది గాన యీలోపములు పూర్తిగ తొలిగిపట్టు విధానమును సమీక్షించునన దను వేరొక తీర్మాన మామోదిత మయ్యెను.

క్రొత్త కారతయోధులు:— యుద్ధమున పక్షములను ముఖ్యులకు ఇచ్చుటతో క్రొత్త యేర్పాటులు జరుగును. రాజధాని శ్యాంకులలో ద్రవ్యము చెల్లించువారికి తక్షణమే పత్రములు ఇయ్యబడును. దొరతనమువారి బ్రజ్జీలకు గాని, అకొంబెంటు జనరలుగారికి గాని, కరన్సీ కంట్రోలరుగారికి గాని దరఖాస్తులు పంపుకొనువారికి మాత్రము తక్షణమే పత్రమియ్యబడుటకు వీలుగారుగాని ద్రవ్యముగిన కొన్నిదినము లలోనే ముఖ్యపత్రములు పంపబడును. తమ పత్రములు ప్రామి నునోట్లకత నుండవలెనని కొనువారికి మాత్రము వైవిధానము జరుగును. స్టాంపునకు అమోదియవారికి అవసరమైన పత్రస్థి కేటులు శ్రమమార్గమున పంపబడును. వివిధరాష్ట్రములందు ఏర్పడిన సంఘములవారు యుద్ధములమును పూర్వముకంటె అధికముగ జరుచేయుటకు ఏర్పాటులు చేయుచున్నారు. జపీరంగ కేర్పాటు వారియధీనమం యుచుబడినది. సో థామసు జర్కట్టగాడు బొంబాయి రాష్ట్రీయసభపు అధ్యక్షు డుగాడు గొ. డబ్ల్యు. పి. అయిర్ కే నైడుగారు మంగరాష్ట్రీయ సంఘాధ్యక్షులుగను, సర్ బాక్ కేంపుల్లెయ్యగారు సంయుక్త రాష్ట్రీ సంఘాధ్యక్షులుగను, సర్ హెక్టర్ కేటిగాన్ గారు పంజాబు సంఘాధ్యక్షులుగను ఉన్నారు.

బ రో పా మ హా నం గ మ ము

(రైటరు వీ.జి.సి.)

ఇంగ్లండు.

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్ర యుద్ధ ప్రవేశము.

బాల్కన్ గారి ఆభిప్రాయములు.

లండను, మే 8:—లండను విశ్వవిద్యాలయము వద్ద నుపన్యసించుచు బాల్కన్ గారిట్లు చెప్పిరి:—మన మే గాని అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల స్థితియం దుండిన యెడల యుద్ధమున ప్రవేశించుటలో మనము వారికంటె నధికముగ మసలి యుండుము. అమెరికా ఇంతకంటెను పెందలికడనే యుద్ధమున ప్రవేశింపనందులకు తుమాపణ చెప్పకొని టానకేక్ మని తా నెన్నడును తలంపడు. అమెరికావారు యుద్ధమున ప్రవేశించుట అంతర్జాతీయ న్యవహారములందు నూతన శక్తిదయము ను నూ చించుచున్నది. ఈ నూ త శ క ము న నాంగ్లాభివను మాట్లాడు ప్రజలు నాయకస్థానము వహించవలయునని విధినిర్ణయించెను. అమెరికా బ్రిటిషు సమ్మేళనము ప్రస్తుతావసరానంతరము గూడ నిట్లనే నిలచియుండి అన్ని జాతులును తమ యుద్ధమార్గముల ననుసరించి యభివృద్ధి నొందుటకు తగిన యవకాశముల గలిగించునని తాను నమ్ముచున్నాడు. ఇటులగాక జర్మనులే విజయమొందితేని ఉన్నత నాగరికత కావశ్యకములగు మూలధారము లన్నియు నశించుననుట వాస్తవము.

సైనికోద్యోగుల నగౌరవపరచుట.

లండను, మే 8:—జర్మనీయందు బంధితులై యున్న ఆంగ్ల సైనికోద్యోగులను జర్మనీవారు సదా అగౌరవ పరచుచున్నారు. కాన ఇంగ్లాండున నున్నవారి సైనికోద్యోగులనుగూడ నగౌరవపరచుటను మొదలిడితిమని లాంకా ప్రైవేటు న్యాయుడు ప్రభువు చెప్పెను.

అకాలముగు సంధి వ్యర్థము

కార్మికపక్షమువారి ఆభిప్రాయము.

లండను, మే 8:—వర్తమానమున అనేకులు సమర రంగమున ననువుల బాయుచున్నారని ఆకాలమును సంధి నొనర్చుకొనుట వ్యర్థము. యుద్ధారంభమున నేయేరాష్ట్రము లేయే ప్రదేశముల నాక్రమించి యుండినో, ఆస్థానములకు వర్తమానముగూడ వారలె యజమానులని చెప్పినచో జర్మనీవారు తేలిక దినమున సంధి చేసికొందురు. తూర్పురాష్ట్రములయందు వారి యిష్టానుసారము వర్తింపజేయబడితిమేని, జర్మనీవారు ప్రాన్సు రాష్ట్రమునకు నష్టపరిహారముగ కొంత ప్రదేశము నొసగుదురు. ఇట్లనర్హుట మరియొక సంగ్రామమును దెచ్చి పెట్టుకొనుట, జపాను అమెరికాదేశములు మహాత్తమ మగు నై న్యములను, వాకాదళములను సిద్ధమొనర్చి కొని యుండవలయును. సైనికాధికార మగుంటుంటుటకు మారుగ పురోవృద్ధిని పొందిన దగునని డబ్లియం దుపన్యసించుచు కార్మికవర్గసభ్యుడు జె. హెచ్. థామసు గారు నుడిచిరి. ఇరుపదారులన్నియు దొరతనమువారి యధీనమున నుండుటవలన లోపములున్నవనియును, అధికవిషయములయందు చిక్కుల సంభవించు ననియును థామసు గారు రచిరి.

ట్రొక్కార్డు సేనాని.

లండను, మే 7:—ట్రొక్కార్డు సేనాని నేయూయోక్ గమున బెట్టునదియు దొరతనమువారు వారితో నుత్తరప్రత్యుత్తరములను జరుపుచున్నారని పొగ్గమెంటు ప్రజాసభయందు ప్రోక్షరలు గారు ఆస్పిక్టు గారికి జవాబు చెప్పిరి.

శాంతివాదుల సభ.

లీస్టరులో జరిగిన వృత్తాంతము.

లండను, మే 8:—లీస్టరులో, మే 6 మా సాంధ్యమున కార్మిక పక్షమువారి సభ జరుగుచుండెను. సభయందు రామ్సే మాక్స్ వల్డె గారు రుపన్యసించుచుండిరి. కొందరు సిపాయిలు మున్నగువా రుపన్యాసము చేసికొని గవియబోవ, పోలీసువారు వారి నాటకంపచిరి. ప్రస్తుతమున జర్మనీయు లొకప్పుడు ముట్టడిని బట్టి యొక సంధిగమించారము నడువనేరదు. కాని ఒక సంవత్సరము క్రితము ఆస్ట్రీయా చక్రవర్తి యనిపిన సంధిగమించననుటకు దొరతనమువారు ప్రత్యుత్తర మొసగుతుంటు విచార

కరము." అని మాన్డెన్ బ్లె గారు రచన గరికి పోరులు యూనియను జాతు పతాకమును బట్టుకొని ఉపన్యాసముచేసికొని గవిని దానిని వశపరచుకొనిరి.

పశ్చిమరంగము

అంగ్లేయుల ముట్టడి, విజయము.

లండను, మే 8:—న్యూజ్ లెల్లు లిఫేసు పరిసరమున జరిపిన ముట్టడియందు తమకు విజయము చేకూరి తెలిసిన తరువాత కొందరను బంధించితిమనియును, మూడు కిరంగులు లభ్యమయ్యెననియును నేటివర్తమానమున ప్రకటిత మయ్యెను. అంగ్లేయులకు నష్టములు విశేషముగలేవు. బోయల్సు పరిసరమున శత్రువులను పారదోలిరి.

శత్రుస్థుల తీవ్రత.

లండను, మే 7:—లిప్ ప్రదేశమున కుత్తరమున ఉధృతముల శత్రుస్థినిదళములును విజృంభించెననియును, మరి కొన్ని స్థలములయందుగూడ శత్రుస్థి సమరము సంభవమయ్యెననియును సర్ డగ్లసు హేగు గారు తెలియజేయుచున్నారు.

శత్రుయంత్రముల 6 టీని పడగొట్టుట.

లండను, మే 7:—నిన్నటిదినమున సాయంకాలము 5 గంటలవరకును వర్షించుచున్నందున విమానసంహారమున కవకాశము లేకపోయెను. అంతరమున వారంభమైన సంగ్రామమున శత్రుయంత్రములు 6 టీని పడగొట్టితిమి. మాయంత్రమొందు గానరావట్లేదు. బూస్ పాముపరిసర స్థలములందు దొక కందబాంబులను వేసియున్నాము. మావిమాన మొక్కటి మరల లేదని సర్ డగ్లసు హేగు గారు ప్రకటించుచున్నారు.

శత్రువుల నోడించుట.

లండను, మే 7:—పరాసువారి ప్రకటనమున నిట్లు వివరింపబడినది. ఏమనఁ, ఉత్తరదక్షిణభాగములయందు దొందొరులపై ఫిరంగులను గాల్చుకొంటిమి. హంగార్య పశ్చిమభాగమునకును సెకానోక స్థానముపై వైరులు గవిసి యోడిపోయిరి. ఆస్థానముననే జరిగిన యుద్ధమున వైరిసైన్యముల గొండజను బంధించితిమి.

రైలుస్టేషనులపై బాంబులు

లండను, మే 7:—హయలీసు బ్రిటా సెరంగమున శత్రుస్థి సంగ్రామము భయంకరముగ నుండెను. శత్రువిమానములు 14 గూల్చబడినవి. స్లావిల్లు, మార్సెలు, మ్యూనిసిను, హము, గ్రెస్సార్డు, వోయను, వెర్మాండు స్టేషనులపై బాంబులవేయబడినవి.

కెనడా సేన లొనర్చిన ముట్టడి

లండను, మే 7:—అంగ్లేయుల ప్రధానస్థానమునుండి రైటు విలేజుకు డిట్లు తెలియజేయు చున్నాడు:—నిన్నటి రాత్రి రెండు ముట్టడులయందు తీవ్రముగ కిరంగులు కాల్చబడినవి. శత్రువులొనర్చిన ముట్టడియందు వారపజయము పొందిరి. రెండవముట్టడి కెనడా సైన్యముచే మొనర్చబడినదని సర్ డగ్లసు హేగు గారు తెలియజేయుచున్నారు. బాహాబాహిని జరిగిన యుద్ధమున శత్రువులు పలువురు నష్టమొంది ముట్టడింపబోయిన సైన్యములు తెలియజేయుచున్నవి. రక్షణస్థానములు కొన్ని భ్వంస మొనరింపబడినవట. వర్షములు విస్తారముగ కురియుచుండుటచేత, నేలపోరాటమున కనుకూలముగ నుండలేదు. శత్రువులు మరియొక గొప్ప ముట్టడికి సన్నద్ధులగుచున్నారు గాని మే మందులకు సంసిద్ధులమై యున్నాము.

ప్రాన్సు

అమెరికా ఆసుపత్రిమీద బాంబులను వేయుట.

ప్యారిసు, మే 8:—యుద్ధరంగ సమావేశముననే యుండిన అమెరికా ఆసుపత్రి నొకదానిని జర్మను వైమానికులు భ్వంస మొనరించిరి. ఏప్రిలు నెలారంభముననే ఆ యాసుపత్రి విడువబడుట వలన ఇద్దలు డాక్టరులకు మాత్రమే దెచ్చి తగిలినవి.

ఆస్ట్రేలియా

గాయపడిన సైనికుల పోషణము.

సిడ్నీ, మే 7:—సంగ్రామరంగమున నశింపజేసిన సైనికులకును, మరణించిన వీరుల భార్యబిడ్డలకును, గృహముల గట్టించి యొసగ ఆస్ట్రేలియా దొరతనమువారు 40 యెకరముల భూమినిొసగిరి. ఈ ప్రదేశమున 170 గృహములు నిర్మించబడును. మాట్రవిల్లు గార్డును నగరమున నిర్మితము కానున్న ప్రధమ గృహమునకు డేవిడ్సన్ గారు శంఖుస్థాపన మొనర్చిరి.

జర్మనీయుల అవస్థాందనము.

సైన్యమున జేరుచుండుట.

మెల్బర్న్ మే 7:—రక్షణ మంత్రి, గవర్నరు జనరలు, ప్రధానమంత్రి మున్నగు వారందరను చేరి పురమందిరమున నొకసభ యొనర్చిరి. సైనికుల జేర్పుటనుగూర్చి సభయందు గంభీరమగు నుపన్యాసములు జరిగినవి. జర్మనీవారి యవస్థాందనము ప్రారంభమైనతోడనే న్యూ సభుతు వేల్పులో ప్రజలధికముగ సైన్యములయందు చేరజొచ్చిరిని డైరెక్టరు గారు విన్నవించిరి. సిపాయిల జీవితములు భీమాచేయింపబడుచున్నవి. ఇతరరాష్ట్రములనుండి వచ్చుచున్న వార్తలు సంతృప్తికరముగ నున్నవి.

స్పెయిను

స్పెయిను నొక నెడిరించుట.

లాస్ పాల్మసు, మే 8:—ఇండియానుండి రియ్యమును గొనివచ్చుచుండిన అపూరియానును స్పెయిను జేశ్వు నొక యిటచేరినది. ఆఫ్రికాతీరమున కీనాక 50 ది మైళ్లదూరమున నుండగ శత్రు జలాంతర్గామి యొందు దీనినాపివేసినది. అంతర్గామికోద్యోగి తననావికుల నిరువురును స్పెయిను నొకతైకి బంపెను. వీరిరువురును బ్రాన్సు పోర్టు నొక తోడ జరిగిన యుద్ధమున గాయపడిరి. నొక మునిగిపోయినది. నొకా కేప్టానును, ప్రధమ యుద్ధాగ్నినిని జర్మనీవారు బంధించిరి. తమకాహార పదార్థముల నొసగవలసివదని అంతర్గామికోద్యోగి అపూరినొక వారి నడుగ, తాము దూరప్రయాణము చేయుటచే సప్లయలు సరిపోయిన వనియు ఎగుమతి చేయబడిన రియ్యము. నుపయోగించుచుంటిమనియు యాతడు బదులు చెప్పెను. అంత, తమకు 5 బస్తాల రియ్యము మొసగవలసివదని జర్మనీవారు కోరగ ఓడకేప్టానువారికి వి యొసగెను.

అమెరికా

సమర వ్యవహారములను ప్రకటించుట.

నూతన విధానము.

వాషింగ్టను మే 7:—యుద్ధ కాఖివా రిదివరలో వారమున కొకసారి సమర వ్యవహారములను సంగ్రహముగ ప్రకటించు చుండెడివారు గాని సమర విషయములను బహిరంగపరచుటకు క్రొత్తవిధానమొకటి యవలంబింప బడుచున్నది. గాన సైనివివరింప బడిన రిపోర్టు యంతటి నుండియు ప్రకటింపబడదు. ఇంతటినుండియు అమెరికా సైనికులకు సంబంధించిన విషయములు మాత్రమే ప్రకటనముల క్రింద వెలువరింపబడును.

అమెరికా విమాన దళములకు ధనము.

లండను, మే 7:—ఇదివరలో వ్యయపరచిన 64 కోట్ల డాలర్లను గాక, నూరుకోట్ల డాలర్లను విమానదళముల నిమిత్త మొసగవలసివదని యుద్ధకాఖివారు కాంగ్రెసు సభవారి నడిగిట్లు తెలియజేసినది.

జర్మనీవారి నూతనశత్రువు.

లండను, మే 8:—నికారు గ్యావారు జర్మనీయులపై యుద్ధమును ప్రకటించిరిని తెలియజేయు. కాంగ్రెసు సభయందు నాలుగువోట్లు మాత్రము సంగ్రామ ప్రకటనమునకు వ్యతిరేకముగ నుండెను. జాతీయాధారముల నన్నిటిని సంభ్రాన్తులగ వినియోగింపవలసివదని అధ్యక్షున కధికార మొసగబడినది.

నార్వే

నార్వేవారి నష్టములు.

లండను, మే 8:—ఏప్రిలు మాసాంతమునకు నార్వే వారికి సంగ్రామ కారణమున పడినటుల టన్నుల నొకలు 755 నష్టమైనవి. నావికులు 765 రు ముంపబడిరి. నావికులు సహా 58 నొకలు గానరావట్లేదు.

ఆస్తియా

వియన్నా యనమృతి.

జ్యూరిచ్చి, మే 6:— వియన్నా యందలి ఆస్తియిటరు జయిటంగు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. యుక్రేయనునందు ఆస్తియనునను జర్మనులను చేయుచున్న పను లేమియు భాగు లేవు. ఇందువలన మనుష్యుడు వివాహకరము లగు చిట్కలు కలుగ గలవు. యుక్రేయనులు ఆస్తియా జర్మను ప్రభుత్వమును నైతిక పుష్కలత్వముగను వారి మాఖ్యోద్దేశ మాహారపదార్థముల సంగ్రహించుటయే యనియు యుక్రేయనులు తప్పుకుండ తెలిసికొనగలరు. ఈ రీతిని రుసోవైలుగారి అభిప్రాయము బలపడగలను.

వార్షియ సు విమర్శనము.

ఆమెష్టము, మే 6:— జనరలు స్కోకోపాదిస్కిగారు యుక్రేయనులలో నొకవిభాగము సర్వాధికారము నేర్పరచుకొనినట్లు వైకి కనిపించుచున్నది. యుక్రేయలో ననేకులు స్కోకోపాదిస్కిగారి కనుకూలముగ నున్నారను జర్మనుల మాటల నదినమృతములనున్నది. యుక్రేయనుల శాసనసభలో ఆతనికి తొమ్మిది వోట్లుమాత్రమే వచ్చినవి. వెర్దెభూస్వాము లతని తమకూతునిగ సంతసమున వాదించుచున్నార. యుక్రేయను ప్రధాని తనపనికి రాజీనామా నొసగ నని రెయిచిస్టాగు సభలో తెలుపబడినది. ఆతడు జర్మనులచే బంధింపబడినది సుప్తమగుచున్నది.

ఆస్తియా ఆహారపదార్థసితి.

లండను, మే 6:— వియన్నానుండి ఇట్లు కంతినమృచున్నది.— ఈ త్రైపు ప్రైకోలు బాహిమియాలలోనుండు ప్రజలు కాష్టిదేశ మాహారపదార్థముల నొసగజాలదని చేరనువాను నెయిట్టరుగారి పుష్కలమునూరు. ఆహారవిషయములో వాటిలో మొదటిది బవేరియాకును, రెండవది కాక్లనికిని అంట గట్టబడినవి. జర్మనులు బలవంతమున తన్నీ ఏర్పాటున కొడబరచిరి. ఇందుకలసి ఆస్తియానుందలి జర్మను సంబంధముగల వారికిని ఇతరులకును జగడములు గలుగగలవు.

జర్మనీ

కొంతి అవస్థాందరము.

లండను, మే 6:— జర్మను విదేశ సహాయ కార్యదర్శి చేరను వాను డేము బచ్చిగాను సంధి అవస్థాందరమును గూర్చి రాబర్టు వెసిలుప్రభువుగారి కింకను జర్మనులు తన్నీ మును వరికొన్న విషయముల నొందెదరని చెప్పుచున్నాడు. సంధి కనుకూలముగ సమయమున కనుగొనుటలో ఇంగ్లండు పుష్కలముల పొరబడుచున్నది.

యుక్రేయను; జర్మనుల పద్ధతి.

ఆమెష్టము, మే 6:— రెయిచిస్టాగుసభలో పొరువాను పేయరుగారు చెప్పిన అంశములవలనను తదనంతరపు చర్యవలనను యుక్రేయనులో జర్మనులకుగల కష్టములన్నియు విస్పష్టము లయినవి. జర్మను లొక్క నెమ్మది సంస్థాపనార్థము మాత్రమే కాక సాధ్యమైనంత త్వరలో సాహారపదార్థములను సంపాదించుకొనవలయు నను నుద్దేశముతోడను గూడ యుక్రేయనులలో ప్రవేశించి రని వాను పేయరుగారి పుష్కలము. ప్రజల హాహరపదార్థముల నొసగునట్లు చేయుటకు రాదాసభకు కత్తి లేకుండెను. దాని నూత్రములకు ప్రజలు భాగుగ ప్రత్యుత్తరము నొసగలేదు. అందులకే దొరతనమును తొలగించిన అల్లరియంతయు నారంభమయ్యెను. తదనంతరము జర్మను యుక్రేయలో యల జంపిచేయుటకు జరిగిన నుట్రు సంగతిని వివరించుచు రాదాసభ సమావేశమై యుండగనే కొంతమంది సభ్యులను పట్టుకొనవలసివచ్చుట చాల సంతాపకరము. జనరలు ఎయిక్స్మగారు వెంటనే క్షమాపణను కోయకొనిరి. జర్మను సేనాని వెంటనే బరతపు చెప్పుబడినది. ప్రజానియమిత సభ్యుడగు హెట్టను స్కోకోపాదిస్కిగారిచే నిర్బంధపడిన క్రొత్తదొరతనము వారు జర్మను యుద్ధస్వాధికారుల నెల కొల్పుట కంగీకరించిరి. భూమి యధికారమును తొలగించు నూత్రముల నంగీకరింపమని క్రొత్త దొరతనమువారు వారి నిరాకరించిరి. జర్మను మిత్రులతో చిరకాల ప్రకర్షితమగు అధికసంధి మొనరించుకొనుట యుజర్మను నైతికసహాయమునకువల బంపగోరుచు నుత్తరప్రత్యుత్తరముల జరుపుటయు నావశ్యకమని వారు తెలిసికొనిరి.

వాను పేయరుగారు చెప్పిన కేమియు నవగావాన గా

న్నదనికొనబడుచున్నమానుగారు చెప్పిరి. యుక్రేయను జనులు స్కోకోపాదిస్కిగారి మాటలను వివరము. అందుచే జర్మనీకి తగినంత భాగ్యము సరఫరా చేయుటదేవరము.

హెర్బర్ట్ బెర్నెరుగారిట్లు చెప్పిరి: తూర్పు సమస్య లేయాక్రమిని చాల్చునో దానినిబట్టి ముందుయూరపు యాక్రమి యేర్పడగలదు. యుక్రేయను సంగతులన్నిటిని జర్మనుదొరతనమువారి రాజకీయకాఖివారే పరిష్కరింపవలయును.

స్కోకోపాదిస్కిగారికి వెర్దెభూస్వామియందు మాత్రమే దాత్రుగ నున్నారనుమాట నిజము కాదని సహాయకార్యదర్శి చేరనుబట్టిగారు చెప్పిరి.

యుక్రేయనునందు నిజముగ భాగ్యపుకొట్టు లున్నవా యని యడుగు అనుభవజ్ఞు లట్లు నే యనుచున్నారని సహాయకార్యదర్శి హెర్బర్టుగారు చెప్పిరి. సరఫరా లు 20 లక్షల టన్నుల బరువుగలిగి యుండు నని వారు మదింపు చేసిరి. యుక్రేయను జ్యూచుతత్వము సహాయమును బొందనిదియు సంధివరకుల ప్రకారము జర్మను మిత్రులకు సరఫరాలు లభింప జాలవని హెర్బర్టుగారు చెప్పిరి. యుక్రేయను ఎంతవరకు సరఫరా చేయ గలుగునదియు నిర్వచనముచేయుట చాలకష్టమనియు నతడుచెప్పెను.

యుక్రేయను పూర్వ ప్రభుత్వము వాకంబై ప్రస్తుత ప్రభుత్వమువారి కెట్లగుట పలుకుబడి లేదని సాంఘికవాది హెర్బర్టుగారు చెప్పిరి.

బెర్లిను విమర్శ

ఆమెష్టము:—కొన్ని బెర్లిను వార్తాపత్రికలు ప్రస్తుతము పూర్తిగా జర్మనుల హస్తగతమై యుండిన యుక్రేయను నందలి జర్మను నైతికాధికారుల చర్యలను చాల తీవ్రముగ ఖండించుచున్నది.

తూర్పునందలి క్యవహరములు చాల విచారకరములుగ నున్నవనియు అవట సంధిని గావించుకొనిన మిగిలిన క్రతువులు తొలగిపోవుచురని తలంపబడె ననియు వార్తాపత్రికలు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

మం దెంతయు లాభము గలుగ గలదను వారలు సహితము. తూర్పునందలి స్థితి నిర్మాణమునకు క్రింది పునాదు దృఢముగ తేదను సంగతిని గ్రహింపగలరని బెజిస్ట్రాటు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

లండను, మే 6:— జర్మనులు సివాస్టాపూలు వాక్రమించుకొనుచు రుష్యావారి నల్ల సముద్రపు నావికాకర్ష వారి నాకలండును వర్తకనాకలండును అనేకము నాకాక్రమమున నుండిపోవుటకుగాంచిరి. తురుష్కుల ఓడలలో ననేకము సివాస్టాపూలు జేరినవి. అందు గోయిలెను నాకయు గలదు.

జీబ్రాగ్గు యుద్ధమున జర్మనివారి నష్టములు

లండను, మే 6:—ఆంగ్ల నౌకాదళములు జీబ్రాగ్గును ముట్టడించినపుడు 70 మంది జర్మనులు సంగ్రామమున హతమైరి. 280 ది మంది గాయపడిరి. నష్టములను పూర్తిచేయవలసినదని జర్మనివాడు 1000 మంది బెల్జియము దేశీయులను నిర్బంధించిరి.

మెసపొటేనియా

మెసపొటేనియానుందలి బ్రిటిషు విజృంభణము.

బాగ్దాదు, మే 6:— మెసపొటేనియా రణరంగమున నున్న రైతుగారి విలేఖరి మే 1 వ తేదీని టజ్జుర్యాట్టి (క్రిస్టికాగ్నోయముగ 25 మైళ్ల దూరమున నున్నది) నుండి ఇట్లు కంతి సంపుచున్నాడు. క్రిస్టి ప్రక్కను ఏప్రిలు 24 వ తేదీని యుద్ధము లారంభమయి ఒకవారము రోజుల వరకును జరిగినది. ఈ రంగమునందలి క్రతువైఖ్యములలో జేరిన 2 వ తురుష్కు పటాలమునందలి చాలభాగమును బట్టుకొనుటయే ఈ యుద్ధ ఫలితము. 25 వ తేదీ నాటి యుద్ధ యము మాదళ మొకటి తీవ్రముగ నెదిరించుచుండగా క్రతువులు క్రిస్టిని విడిచిరి. ఈ లోన మా ఇతరవనాతిదళములు రాత్రుల పూట పయనముచేయుచు ఉత్తరదిశను చాల దూరమువరకును వారినివెంటబెడించిరి. క్రిస్టిప్రక్కను దిరిగిమేము క్రిస్టిటజ్జుకోర్డుల ననుసరించియు క్రతుమూలదళములు వెనుకకు పోజాలకుండ నిరోధించుమేమో యని క్రతువులు తలంచి నట్లు కన్నించుచున్నది. అంతియే గాని మేమింకను మాత్రమేకపదాతిదళపంక్తిని విస్తృతము గావించి టజ్జు ఖర్బుజీవరకును మావలను వ్యాపింపజేయుచు మన వారు

తలంపరైరి. తురుష్కులు తమప్రధానధానియొద్దము, క్రిస్టి కర్మకులలో నలుగొండుద్వారా వెనుకకు పోవుటయు తదనంతరము 27, 29 వ తేదీలను మా పవతినీశములచే నిధిబంపబడుటయు చాల భాగుగ నిర్వహింపబడినది. అయినదళములు బహుమోగింపబడినవి. అన్నిప్రక్కలనుండియు భాగుగ భయపెట్టుటవలన క్రతువులు మనకు మంచి అనుకూలముగ నుండు ప్రదేశమునకు జేరిరి. అచట మేము వారి కనేకనష్టముల గలుగజేయగలిగితిమి. అదియెట్లుజ్ఞు ఖర్బుజీ ప్రదేశము.

27 వ తేదీని మాయాశ్విక దళములు, వెనుక 20 మైళ్ల మేరకు సహాయము చేయుటకు పట్టి కాకి యైన లేవన్నను ఏయిరు పొరిను కురాటప్పాలవద్దకుండిన తురుష్కు పటాలముల నెదుర్కొనిరి. అంతకుమునుపు టజ్జునకుపోవుటకు వారచట నన్ని ప్రయత్నములను గావించుకొనిరి. ఏయిరు పొరినునకును దానికిని 6 మైళ్లదూరము. మా యాశ్వికదళములు కొడవలియాదిరి నెకప్రభువహారము: నేప్పటి తురుష్కులను కొండలలోనికి తడిమిరి. మరియు క్రిస్టినుండిగాని టజ్జునుండిగాని వారిసహాయము క్రొత్తబలములు రాకుండ తగినయోర్పాలు చేయబడినది. మాయాశ్వికదళములు తుపాకుల కాల్పుట కారంభింపక పూర్వమే తురుష్కులు తమప్రదేశముల విడువ నారంభించిరి. చివరకు తురుష్కులు నిలిచి ఫిరంగుల గాల్పు వొడగిరి గాని వారతిష్కగ తుపాకుల గాల్పులేమందుటకు మన కెన్నడును నష్టములు గలుగలేదు. ఒక్కమాత్రగ మనవారు తళతళమెరుయు కత్తులమాసి తరచేగమున తమమీదికి వచ్చుటకు గాంచినతోడనే వారిగుండెలు నీరయి యుండును. మా ఫిరంగిదళములు గ్రామములమీద ఫిరంగుల గాల్పుచుండినవి. మా విమానములును చాల సహాయ మొనరించినవి. అంత క్రతువులు చాల అల్లకల్లులము కొందిరి. 150 గురు తురుష్కులు చంపబడిరి. 500 గురు శైలింగ భూభాగినబడిరి. రెండుపర్వత కళిక్కులు పట్టువడినవి. కొలదిమంది మాత్రము తప్పించుకొని కొండలలోనికి పారిపోయిరి. ఈలోన క్రిస్టి, ఎయిస్సారు, చాయము, న్యూస్ట్రీలాక్రమించుకొనబడినవి. మాచరము లతిశ్రమముగ జరుగుటచే రణములో దగులకొన వెజది రంగు క్రతుదళములు పర్వతములలోనికి పారిపోయిరి.

ఇటీవల తెలిసిన సమాచారము ననుసరించి ఈ పటాలమును ఖర్బు రిదివరలో దోచుకొని నిరాయుధుల గావించిరి. తులామడుడికేమ పోయిన తురుష్కులు ఈ కొండ మూకల దొంగిలనుట కంటే మమ్ము కలణబొచ్చుట మంచిదని యెంచి మరలి వచ్చి మాయాశ్వికదళమునకు కలణబొచ్చిరి.

పవతిదళము తుపాకుల గాల్పుట.

ఏప్రిలు 28 వ తేదీ మాయాశ్వికదళములు రాత్రంతయు యుద్ధభూమిని పరిశీలించినవి. సాయంత్రము సరికి మావ దాతిదళము లేతెంచినవి. 29 వ తేదీ నాటి యుద్ధమునకు వెంటనే తగినయోర్పాలు లుగావించబడినవి. క్రతువులు మరయొక క్రొత్తదళమును తెచ్చుకొనిరి. టాకువద్దను వారేమైకొంగము నాక్రమించుకొని యుండిరి. టజ్జువద్ద నవీతిరసమీపముననే వారిక స్థలము నాక్రమించుకొని యుండిరి. అచట నది చాల భయంకరముగ నుండెను. ఉదయముననే పవతి దళములు యానీబామీద నైర్వతిగ రెండుయుద్ధములను దక్షిణముగ టజ్జుమీద నొక యుద్ధమును జేయకలపడినవి. యుద్ధములు ప్రత్యక్షముగ నిరుపబడుటకు పూర్వము అచటి దారి నంకటియన్న కొండలను మనవారు వశ్యము చేసికొనవలసి యుండెను. ఎవమతట్టున యానీబానులాంక మైరునైనికులు పట్టుకొనిన వెంటనే తురుష్కుల కొండల దిగిపారిపోవసాగిరి.

తురుష్కుల కుడిభాగముమీది కట్టు ఘోరముగ పోవుటవలన టజ్జును క్రతువులు నిలబెట్టుకొనుట కష్టమయ్యెను. మా పవతిదళములు గట్టి పట్టువలను చూడగనే క్రతువుల ప్రదేశమును విడిచిరి. అంతలోన మావదాతిన మాయాశ్వికదళములు తిగిపోవుచున్న క్రతు నిరహముల కడ్డుతగులు నినిస్త్రము టజ్జికర్మాను తొడ్డుమీదుగ పోవుచుంకిరి. అయినను తురుష్కులు కొంతసేపటి వరకును మరఫింగుల నమ్మకముగ గాల్పు మన నైతికులు నిలవరించిరి.

ఆశ్వికదళాధికారి.

ఆశ్విక దళాధికారి యొక డక్టర్ముక్త సర్కారుమును జూపెను. అతి శ్రమముగ నతడు తన దళములతో కొంపమీదికి బోయి మోగింపగి దాచులమీద తడవ. 5 నిమిషములలో నతడు అచటకున్న తురుష్కులలో నొక్కఁడును మరలకుండ కొంతమందిని చంపియు తక్కినవారల బంధించియు నత్యుత్తమపదార్థములను జూపెను. ఆ ప్రదేశము చివరకు మావేటుల బడినది. కొంచెము నష్టము మాత్రమే గలిగెను. 2500 గురి శైలింగు, 20 ముఫిరంగులను, 12 తుపాకులను పట్టుకొంటిమి.

ఇటీవలి తంత్రివార్తలు

బోధవిక్రమము; మిత్రమండలివారు.

లండను, మే 8:— ఏప్రిల్ 28 వ తేదీన బొక్సింగ్ మండి "టైమ్స్" పత్రిక కిట్లు తంతిపంపబడినది. ఆసాము పత్రికయొక్క మాస్కోలోని ఇట్లు (నాయుచున్నాడు. సోవియట్ల దొంగనమువారికి కృతఃకముగ తాముక కుట్ర యందు జేరినను జాపాన, గ్రేట్ బ్రిటను, ఫ్రాన్సు, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రముల కాన్సులు జనములకు విదేశపు కమిషనరీ గారొక పత్రికనుపిరి. వ్లాడివో స్టావనందును పికింగు నందును నిలిచియున్న వై దేశముల ప్రతినిధులు ప్రతినిధువోద్య మము నొక వాని స్వేచ్ఛయచున్నాననియు నతడు వారిని నిందించెను. ఇటీవల సివేరియను నగరములందున్న జాపానీయులను బోల్షెవిక్కులు పరీక్షించి అవమానించుచున్నార.

ఉక్రెయిను వ్యవస్థ సువ్యక్తముగాకయుండుట.

లండను మెయి 8:—ఉక్రెయినులో జరిగినవ్యవహారము కయు జర్మనీయులద్వారా తెలియవలయున్నది గాన అనటి వ్యవస్థనువ్యక్తము గాకయున్నది. స్కోర్సాస్కిగారు జర్మని పక్షపాతియనియును జర్మనిక నేకపర్యాయములు పోయి యుం డెననియును జర్మని పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి. కాని సంగ్రా మవ్యాపారవేత్తయు రష్యాదేశీయుడను అగు హేకోల్డ్ విల్లి యమ్మగారు వేరొక తీరున నభిప్రాయ పడుచు న్నారు. నూతనపాలకవ్యవస్థ జర్మని పక్షమునకు చెందియుండలేదని యు, లోగడ వ్యవహారమునంతయు సాధ్యమగునంతవరకు నక రింపవలయునని వీరు యత్నించుచున్నారనియు, స్కోర్సాస్కిగారు నైపుణ్యముగా రాజకీయములయందు లేక మైను జ్ఞానము లేదనియు, నైసివినింప బడిన రష్యాదేశీయుడు వ్రాయుచున్నాడు. రష్యావారితోడ మైత్రి యత్నా వ్యక్త మని నూతనప్రధానమంత్రి గ్రహించి యున్నాడు.

జర్మనివారి పరిపాలనము.

ఏప్రిల్ 28 వ తేదీన రాజాసభయందు జరిగిన చర్చకు గూర్చి మాస్కోనుండి డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక కిట్లు తంత్రి వార్త వచ్చెను:—జర్మనీయులు భవనమును చుట్టవేసిరి. లెఫ్టి సెంట్రాకుడు అధ్యక్షుని యాసనమున కెదురుగ బోవ నాతని వెంబడి నైసివలు భవనమున జొరొచ్చుకొనిరి. "కడలకుండ గూర్చుండి, చేతుల నెత్తుడు" లెఫ్టి సెంట్రు పిచ్చుట నజ్ఞచెను. మంత్రిన నామముల చిలుక నారంభింప సెలమంత్రి చేయి నెత్తెను. ఆతనిని బంధించిరి.

కృయసాయదార్లు పలుసార్లు తిరుగబాటానికొందున జర్మనీయుల కిటునటు తిరుగుటకుగూడ ప్రమాదకరముగ నుండెను. అందుచే నైసికతానన మములు జరుగునని నీకారము నేనాని ప్రకటించెను. జర్మని కాహార పదార్థములను గొని బోవుచుండిన రైలుబండ్ల ననేకములను కిష్టవత్తుము వారు బట్టుకొనుచుండిరి.

జర్మను పక్షపాతి యగ్రగ్రీకును చంపుట

విశేషము, మే 8:— సెర్బియ ప్రాంతముల బల్గేరియనుల తు విడచివెట్టిన కర్మలు హెజ్జోపాలానుగారు గొయ్యిజ్జికడ నేడియో రోగమునదల్చి మరణించిరిని జర్మను లిటివల నిచేసిం చిరి. గొయ్యిజ్జిలో నిర్బంధింపబడిన గ్రీకు యుద్ధోగ్ధీయులు కుట్రపన్నిరియు తత్ఫలితముగ సెక్రగ్రీకు సార్వైటు అతని చంపివేసెననియు ఇప్పుడు తెలియవచ్చుచున్నది.

లండను, మే 8:—తురుష్క ప్రకటనము. —జోర్డాను నకు తూర్పున భయంకరముగ యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఇరాకు రంగమునందలి బ్రిటిషుదళములు కొర్కూకునకు దక్షిణముగ మీదికి బోయినవి.

జర్మనుల నిలువరించుట.

లండను, మే 8:—ఇటీవలి ప్రధాని సిగ్నిఫ్ ఆగ్లాండ్లో గారిటలింగమున సంధింపబడి ఇట్లు చెప్పిరి:—జర్మనుల కాధ్యక్ష్య ముపాదించిన మిత్రిమండలి వైసికాధికారు లండ ను ననుకొను చున్నారు. జర్మనులు ఇంగ్లీషుభాషలను తేలు జాలరు; అంగ్లపరాను వైస్యములను విడవనపజాలరు. విక్ర మండలి జాతులతో ఇటీవలి అత్యంత సఖ్యము నతిగి యున్నదని సిగ్నిఫ్ అంగ్లాండ్లో గాడుకొనిచెప్పి. ఈ ప్రసంగముద్రము మొ దలు ఆద్రేయేటిక్కు-సముద్రమునకు గొర్రు మేకముఖముగ నిలవనలెను యావృత్త్యును తుదకు నిశ్చయమయ్యెనని ఆద్రేయే టిక్కులో తెలుపబడినది.

లండను, మే 8:— గ్రేట్ బ్రిటను నుండి బర్లందునకు బోవనెంచు బాటసారులకు అనుజ్ఞ పత్రము లుండవలయు నని వార్తాసంఘమువారు తెలుపుచున్నారు.

లండను, మే 8:— ప్రజలు విశేషముగ నెండినానె ముల వాచివెట్టుట వలన బర్లందులో నెండి చాలవీయవ య్యెను. నిష్పటిదినము ఇంగ్లాండు నుండి అనేక నాణెములు దచ్చినున కంపబడినవి.

జోర్డాను నుండి బ్రిటిషు సైనికులలో ననేకుల మరలుట.

పేలస్టీను, మే 8:—ఎస్సాబ్బును పట్టుకొని యుండిన మా ప్రథమ పంత్తులు వెనకకు పిలచి వేయబడినవి. అందు వలన జోర్డానునకున్న వైస్యములలో ననేకము వెనకకు మరలి నవి. నదిని సురక్షితముగ చాటుటకు పిలగుటకుగాన బలవత్త రములగు దళములు కొన్నిమాత్ర మటనుంచబడినవి. జోర్డా నునకు తూర్పుతటమున ఏప్రిల్ 30 మే 4 వ తేదీల లోపల మే మొక జర్మను ఉద్యోగిని 45 గురు తురుష్క ఉద్యోగులను, 42 జర్మను, సైనికులను, 848 రు తురుష్క సైనికులను 29 మరణింతులను, 6 మోటారుఫిరంగులను బట్టుకొంటిమి. మాసైనికులలో మరణించినవారి కంటె నెట్కుడునుండి క్రేతు సైనికులను చంపితిమి. హెజ్జాజిరాజుగారి బలములు మూడవ తేదీన వాడికెడ్డకు రెయిల్వేస్టేషనునకున్న తురుష్క దళ ముల నెదిరించి, 25 గురు ఫ్రెంచీలను పట్టుకొనుచు ఆపంత్రికి ప్రబల నష్టముల కలిగించినవి.

జర్మను రాజతంత్ర విజయము.

అమస్టర్డము, మే 7:—మే 5 వ తేదీన విదేశమంత్రి చెప్పిన అంశమును వివర్ణించుచు "మాండాగో చాటెంట్లాను" పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—తూర్పునందు జనరలు హోరాఫు మాను వాన్సుయి బాల్బుగార లొంగుచున్నట్టి విజయము లనే హోలెండునందును జర్మను రాజతంత్రము పొందగలిగినది. లింబర్గ రెయిలుమార్గమున గొంపోవబడు సామానుమీద దచ్చి వారికిగల అధికారమును గూర్చి ఎం. కాడెనుగారి వాఙ్మూల మేమియు రాగుగ లేకున్నదని ఆది తెలుపుచున్నది.

చీనాలోని కలహము.

జపాన వారు మధ్యవర్తులు.

లండను, మెయి 8:— హంగ్కేనుండి టైమ్సుపత్రిక కిట్లు తంత్రివార్త వచ్చెను:— పేకింగ్లో జపానువారి రాయబారిగ నున్న హయాషిప్రభువు చీనా ప్రధానమంత్రిని సందర్శించెను. ఈ తరదక్షిణ భాగములవారికి జపానువారు రాయబారులుగ నుండిరా 20 చేయుదురనిన మంత్రితో నాత డు విన్నవించెను. దక్షిణభాగము వారితోడ ముచ్చటింప హయాషిప్రభువు కొంటున నగరమునకు బోవుచున్నాడు.

బోల్షెవిక్కులపక్షము.

రష్యారాష్ట్రమున వైకృతభావము.

లండను, మెయి 8:— క్రిస్టియానయా విశేషముడు టై మ్సుపత్రిక కిట్లు తెలియజేయు చున్నాడు:— హోలెండు స్వీడను రాష్ట్రములద్వారా వచ్చినసమాచారమును బట్టి బోల్షెవిక్కు దొంగతన మజచి చేనుబడిన దనువార్తలు సత్య విమర్శములని ధృవమైనవి. పనిచేయు ప్రజలను నిర్బంధింప వలసి ననని బ్రాట్స్కుగారు వాదించుటచే కమ్యునిస్టు హోరాడవలసి వచ్చెను. కెరెన్ స్కిగారి పాలక వ్యవస్థలెనె ఆరాజులు బోల్షెవిక్కులతోడ యుద్ధమునకు దిగవలసినవచ్చెను. క్రొత్తనేన యేర్పడుటయెగాక కెరెన్ స్కి రాజ్యాంగపు టుద్యోగులు మరల ప్రభుత్వ ము నకు వచ్చుట సం తోషకరము. ఇందువలన రాష్ట్రమున క్రమమేర్పడి, ఆహార పదార్థముల పంపకమున వెనుకటి యల్లులు నశించినవి. జర్మనీ యెవల వర్తమానమున ప్రజలకు అసహనము మొదగుచున్నది. అందు వలన యిదివరలో నెంత ప్రోత్సహించినను ఒనర్పు కార్య ముల నిపుడు ప్రజలొనర్చుట కవకాశముకలిగినది.

ఆఫ్రికానపు పార్లమెంటుకాళివృద్ధి.

కలకత్తా విశేషముడు పయ్యెనరు పత్రిక కిట్లు తెలియ జేయుచున్నాడు:— కాన్పుననుండి యిటీవల కాబూలు నగరమునకు వెళ్లిన వాడిజ్య రాయబారమును గూర్చివరములు తెలియవచ్చినవి. కాన్పునకున్న యంత్రాలయముల డైరె క్టరు సర్ ఆల్ఫ్రెడ్ గాడెరు మెక్రాబర్న్, ఎల్. జి. వాట్సును గూర్చి రాయబారి వర్త ము నందలి ముఖ్యమగు సభ్యులు ఉన్నతోళ్ల పంక్తిమలయందు అమీరు గారిని వారి నలహోదాగ్ధమున నద్యోగముల నొనర్చుటయె రాయబారము ల ముఖ్యోద్దేశము తమకీ పరిశ్రమల యందు సహాయ మొనర్ప వలసినదని అమీరు గా రిండియాపాలక వ్యవస్థకు కొరియుండి రి. అమీరుగారి విశ్వాశమునకునుంచి ఇండియాదొంగతనమువారు వై పరిశ్రమలయందు నిపులుగు సర్ సల్ఫ్రెడ్ గాడెరు మెక్రా బర్న్ వాట్సునుగూర్చు ఆఫ్రికానానమునకు బంపియున్నారు.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

ద్రవ్య మొసగుట:—గుంటూరు జిల్లా ఒంగోలు లో హిందూ నెకందరి పాఠశాల భవనములను కట్టుటకు అగు ద్రవ్యములో సగము 11425 రు. 1111 దొంగతనమువారిచుట్టుకు అంగీకరించిరి.

తెనాలినుండి ఒకవిశేషము లిట్లు వ్రాయుచు న్నారు:— విజయనగర వాస్తవ్యులైన భగవానునింగారు తమ బాంధ్యమం దుండియు వ్యాయామవిద్యయందు మిక్కిలి ఆసక్తులై కోడి రాయమూర్తిగారి దగ్గర తయారుగాబడి కొంతమంది స్నేహితుల సహాయముతో సొకసర్కసు నేర్పరచిరి. అప్పటినుం డియు వీరు ప్రతిపట్టణమందును తమ బలవీర్య పరాక్రమ ప్రా వీణతను జూపుచు ఎన్నియో పత్రికములను బడసిరి.

గుంటూరు జిల్లా బాపట్ల తాలూకా వెదబాగల్ల మూడి లోని శ్రీ చెన్నకేశవ, వేణుగోపాల స్వామి, వీరభద్ర స్వామి కాళికాదేవి ఆలయముల నిత్యవై వేద్యాదుల కేవడియుండిన భూములపాలనమును, దేవాలయముల పాలనమును సరిగ లేన దున భర్తకర్తల నేర్పాటుచేయు నిమిత్తము దావా చేసికొనుట కనుజ్ఞయిప్పించుమని వెట్టిన పిటిషను సందర్భమునం దింత వరకును, ఉత్తరపు వచ్చియుండ లేదనియు అధికారులు వెంట నే దావాచేసికొనుట కుత్తరపు చేయించ వలసినదనియు ఒక రు కొరుచున్నాడు.

ఒక విశేషము డిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— కస్తూరి కివంకరకవిగారి జీవితము ప్రశంసనీయుమై ప్రోత్సాహమై నేవ్యమై యున్నది. ప్రస్తుతము కృష్ణా జిల్లాలోని నుదర్పనీ పత్రికను నడుపుచున్న "తాడిమేటి వేంకట సత్య నూర్య ప్రకాశ రావుగారు కవిగారి జీవితమును త్వరలో ప్రకటిం చెదమని ప్రకటించుటను గాక కొలది మాసముల క్రిందటనే వెలతో సహా అత్యుత్తమునకు సిద్ధముగా నున్నట్లు ప్రకటిం చిరి. కాని చందాదారులకు కాని ఇతరులకు గాని పంపినట్లు లేదు. దయయుంచి కివంకర కవిగారి జీవితమునకై నిరీక్షిం చుచున్న పాఠకులకు ముదంబాన గూర్చినదగు గాక యిది పొగ్గించుచున్నాను.

బీదలకు ధర్మము.

పల్లెటూళ్లయందు బీదల కుదితముగ విద్య నేర్పించుటకు ధర్మపాఠశాలలను స్థాపించు నిమిత్తమును, ఇంగ్లీషు పాఠశాల లందు విద్యనభ్యసించు బీదవిద్యార్థులకు జీతము సాహాయ్యము చేయుట, సంస్కృత వేదపాఠశాలలకు తగువిధమున సాహ య్యము చేయు నిమిత్తమును ఒకనిధిని యేర్పరచి చెన్నపురిలోని 138 ఆదెప్పనాయక వీధిలోని నారాయణ గురవరయ్యశ్రేష్ఠి గారు, ధర్మముచేయుచున్నట్లొకరు మాకు తెలుపు చున్నారు. బీదవిద్యార్థులు విద్యాలయాధికారుల నుండి నర్తిశిక్షిట్టులను పుచ్చుకొని ధర్మనిధివారికిపంపినచో వారు నెలనెలకును సాహ య్యము చేయుదురు. పాఠశాలలు లేని గ్రామములు మహా జరులు పంపుకొనినచో ధర్మనిధివారు యోచించి, ధర్మపాఠ శాలలను నెట్టింపెదరు. నారాయణగురవరయ్య శ్రేష్ఠిగారు కీర్తి శేషులైరి. చారిపక్షమును ధర్మములను నిధిసంఘమువారు పాలించుచున్నారు.

బులుసు రామజోగి రావుగారి వర్యటనము.

ఒక జాతీయ విద్యార్థిమాని యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— "రమాంమి 10-వక్సరములనుంచి నరసాపురముఁ జూడవలెనని మనమును గుండుచుండగా యిన్ని నాళ్లకు కోరిక నెరవేసినది. అఖిలభరతవర్షములో దేశీయ విద్యార్థులవారముఁజేయుచు జాతీయ విద్యాలయముల బ్రతిష్ఠించుచు మొన్న జాతీయవిద్యా వాళోత్సవముఁ జనుప్రదముగ నమలాపురంబున జరిపి రమాంమి వంద రూప్యము లమలాపురపౌరుల తోపున గడించి అరండిలు మహా శయనకుఁ బంపించి, అటు తిరువారీ రాజవోలువెళ్లి అచట కూడ జాతీయవిద్యునుగూర్చి యుపన్యాసము లిచ్చి పిమ్మట పాలగుమ్మి కస్తూరికఘంపతి రావుగారి యాహ్వానముపై కల్లి యుపన్యాసములుచేసి "రఘుపతి జాతీయ వ్యాయామకాస్త్ర పాఠశాలయను పేరుతో సొక జాతీయ గరిడీశాల స్థాపించి, దానిభారము రఘుపతిరావుగారివైఁ తెట్టి ఆంధ్రమున వారి యూతువచ్చినారు. కాని ఎంత ప్రయత్నించివైనను సభగూర్పు వారు లేరయిరి. నర్సాపురమున జాతీయవిద్యార్థిమానము లేక బోవుట కడుకోవనీయును.

చీడ పురుగులు - వాని నిర్మూలము.

ఫల వృక్షములకును, పూలమొక్కలకును సామాన్యముగా హాని చేయుచుండు చీడపురుగులను నిర్మూలించుట యేమని అనేకులకు సందేయము కలుగుచుండును. హానికరములగు నీ చీడలను నిర్మూలించు విధముల నీ దిగువ సంగ్రహముగ నుపాదించుచున్నాము. ఈవిధము మెల్లరకు ముఖ్యతత్వకమైనది గనుక జాగ్రత్తతో గమనింపవలయును.

చీడ పురుగు.

సామాన్యముగ నీ పురుగు పట్టిన మొక్కలు కానరావు. ఇది మెల్లని దేహముగల చిన్న పురుగు. ఇది మొక్కలమీదను, లే తోమలమీదను గలదును. ఆయా భాగములలోని ద్రవము నీ పురుగులు పీల్చివేయును. అంతట మొక్కల యాకులు ముడుచుకొనిపోయి కొమ్మలమీద గడ్డపరచుకొనును. ఈ పురుగులు ద్రవము పీల్చివేసిన భాగములు క్రమముగ నెండి రాలిపోవును. ఈ పురుగుల పరీక్షించినయెడల దానికి మూడు జతలకాళ్ళును, తెలక్రింద, మొక్కలనుండి ద్రవమును పీల్చు గొట్టము కట్టియు గానగనును. ఇది గాక దేహము చివర నిరుపక్వగొట్టములను రెండు గొట్టములవలె నుండును. ఈ గొట్టముల ద్వారా తీయని ద్రవము నీ పురుగులు విడుచుచుండును. ఈ కారణముచేతనే చీడు లభింపగ జేయుచుండును. చీడులు చెట్లకు సామాన్యముగ హాని చేయును. చెట్లమీద చీడులున్నపుడు అవి పేరుపురుగులకంటె తక్కువ బట్టియుండు నితరపురుగులు జటిలకారక వచ్చియుండునని గ్రహించవలెను. ఈ పేరుపురుగులకు రెక్కలుండవు. ఇది నెత్తుదిగ బ్రావను. ఈ పురుగులు ప్రత్తి, పొగాకు, కంక, క్యాబేజీ, సీమముల్లంగి మున్నగువానికి విశేషము హానికరముగ నున్నవి.

తెల్ల పురుగులు.

ఇది యింకొక జాతిపురుగులు. ఇది కూడ వైపురుగుల కంటె చల్లకొమ్మలమీదను ఆకులమీదను జేరి ద్రవమును పీల్చివేయును. కాని పోలికయందు రెండిటికిని వ్యత్యాసము కలదు. ఇది మృదువుగనుండి తెల్లని పదార్థముతో కప్పబడియుండును. కొన్ని యెక్కువగ నీ తెల్లని పదార్థముతో గప్పబడియుండును. కొన్ని స్వల్పముగ గప్పబడియుండును. ఈ పురుగులకూడ మిగ్గుల నెత్తుదిగ బ్రావను. తోటలలోని గులాబి మొక్కలు, క్రొటను మొక్కలు మున్నగువానిమీద ప్రత్తివలె తెల్లనివర్ణము గలిగియుండు ఈ పురుగును చూడగలము. ఈ పురుగులలో కొన్ని జాతులుగలవు. ఒక్కొక్కజాతి కొన్ని రకముల మొక్కలకు బట్టును. ప్రత్తి, కంక, మామిడి, చెఱువు, ఆనాస, సీమ కంక మున్నగువానికి బట్టి హాని చేయుచుండును.

పొర పురుగులు

వీని శరీరముయొక్క వైభాగము గట్టిగనుండును. ఇది కూడ వైపురుగులకు పురుగులవలెనే మొక్కలలోని ద్రవ పదార్థమును పీల్చివేయునట్లే యున్నది. కాని చూచుట కిది చచ్చిన పురుగులవలె నుండును. ఈ పురుగులు మొక్కలనుండి చెట్టుకొని యుండును. ఇది కొమ్మలకును ముఖ్య ప్రకాండములకును గూడ హాని చేయును. అనేక ఫలవృక్షములకును, కాఫీ, తేయాకు మున్నగు చెట్లకును దీనివలన మిక్కిలి హాని కలుగు చున్నది. ఈ పురుగులు పచ్చగను, గోమకర్ణముగను నుండును. ఈ పురుగు లన్నియు గూడ మిక్కిలి స్వల్పకాలము లో నసంఖ్యాకములుగ వృద్ధియై మొక్కలకు హాని చేయునట్లే యున్నవి. కనుక తరుణములో జాగ్రత్తగాని వీనిని నిర్మూలించి యెడల నమితవత్తమునకు బాల్చుదురు. ఈ క్రింది పద్ధతుల ప్రకారము చీడపురుగులను నిర్మూలించవచ్చును. ఈ పద్ధతు తెల్లరకు కులువైనట్లే యున్నది.

కీరసనాయిలు ద్రావకము.

ఒక పాన లేక పానస్థర (40 లేక 60 తులములు.) సామాన్యపు నల్లును తెచ్చి ఒక గాలను (కీరసనాయిలు ద్రవ్యాలలో నాల్గవభాగము) నీటిలో గలిపి మరగబెట్టవలెను. ఇది ముడుగులదాగా నిష్పమిదనుండి తీసి అందు కొద్ది కొద్ది రెండు గాలనుల కీరసనాయిలు చేర్చి పిమ్మట నదంతయు దెల్లని ద్రావక మగునట్లు బాగుగ కలిపి గలపవలెను. పిచికారితో ముంచి కొట్టుటవలన బాగుగ కలిసిపోవును. ఈ ద్రావకమును ఉపయోగించవలసినప్పుడు 80 గాలనుల చిన్నటిలో గలిపి చీడ పురుగులు పట్టియుండు చెట్లమీదజల్లవలెను. ద్రావకమునకు చేర్చబడు చిన్నళ్ళ పరిమితిబట్టి దానిపూటను తగ్గించుటగాని హెచ్చించుటగాని చేయవచ్చును. దీనివలన వైమానురకముల చీడపురుగులను చచ్చును. ముందే పురుగు లున్నయెడల 80 మొదలు 40 గాలులచిన్నటిలో తేలికచేర్చి ద్రావక మెక్కువపూట గుండెకట్టుచేటి యుపయోగించిన నది చచ్చును. పేరుపట్టిన పురుగుల దేహములకు గూడ దీనిని ప్రయోగించవచ్చును.

పొగాకు క మాయము.

ఒక పానుపొగాకునుగాని పొగాకు కాడలను, గుండమునుగాని తెచ్చి ఒక గాలను నీటిలో వేసి ఒకయరగంటవేపు మరగబెట్టవలెను. లేక చిన్నటిలోనే ఒకదినము నానవేసిననుబాలును. ఈక మాయములో సామాన్యపు నల్లుకడ్డీ 4 టేన్సులు కలుపవలెను. తరువాత దీనిని చల్లారనిచ్చి అందు ఆతేడంతలు నీళ్లు చేర్చి చీడపట్టినచెట్లపై జల్లవలెను. కీరసనాయిలు వాసనపనికి రానిచోట్ల నీ పొగాకు క మాయము నుపయోగించవచ్చును. పొగాకు గుండను కాశ్యపురి గుండల చెట్ల చుట్టును భూమికి వేసిన యెడల చీడలు రాకుండునని తెలియుచున్నది.

సబ్బు నీరు.

క్యాబేజీ, కాల్ వీళ్ల వరు మున్నగు ఆకుపాకల మొక్కలకు చీడపట్టినప్పుడు వై రెండు ద్రావకములను గూడ బనికిరావు. రెండును వాసనవేయునట్లే యున్నవి; గనుక నట్టి చోట్ల పొవుపావు మృదువైన నల్లును ఒక గాలను నీటిలో గలిపి వారును కొకసారి మూడువారుములు చల్లవలెను.

నవ్వులీను.

నవ్వుల పొడిచేసి అందు రెట్టింపు బూడిదను జేర్చి ఉదయముననే మొక్కలమీద జల్లించెడల పేరుపురుగులు నిర్మూలమగును. ముందు ఆరిపోకుండ తడియుండగనే ఆనగా తెల్లవారగనే యాపాడినిబట్టినయెడల నది యాకులకును కొమ్మలకును అంటుకొనును. మొక్కలమీద తడితెరియెడల నీళ్లుచల్లి పిమ్మట నీ పొడిని జల్లవలెను. నవ్వులవలన నెట్టి హానియు లేక పోవుటయే గాక దీనివాసన 24 గంటలలో సంపూర్ణగ దోలినపోవును.

రోసిక ద్రావకము.

పొర పురుగులలో గొన్ని గట్టిపాదము గలిగి యుండుట వలన కీరసనాయిలు ద్రావకము పనికిచేయదు. అట్టి సమయము లందు రోసిక ద్రావకము నుపయోగించవలెను. దాని నీక్రిందివిధమున జేయవలెను. రెండు పానుల రోసిను, ఒక పాను బట్టబడున పోదాయును పొడిచేసి అవిరడియుటకు నలసినంత నీటినిజేర్చి మరగబెట్టవలెను. రెండునుకలిసిపోవునంతవరకు మరగబెట్టి దీనిలో కొద్దికొద్దిగా చిన్నళ్ళు చేర్చుచు మెత్తము మూడు గాలన ద్రావకమగునట్లు చేయవలెను. ఈ ద్రావకమును స్వచ్ఛమగు గోమకర్ణము వచ్చువరకు మరగబెట్టవలెను. ఇట్లు సిద్ధముచేయబడిన ద్రావకమును ఒక పానునకు పదిపాళ్ళునీళ్ళు చేర్చి యుపయోగించవలెను. ద్రావక మెక్కువపూట గుండవలెనన్న అందుచేర్చునీళ్ళ పరిమాణమును కొంచెము తగ్గించవలెను. ఈ ద్రావకమును జల్లినపుడు పురుగులమీద సుక పొరయేర్పడి యిది చనిపోవును.

చీడ పురుగులను నిర్మూలించు కొన్ని మందులు సాపులందు అమ్మబడుచుండును. ఎక్కువ కావలసినప్పుడు వానిని కొనవచ్చును.

వైద్రావకములు ఎక్కువపూట గుండవలెనని అందు చేర్చబడు నీటిపరిమాణమును ఎక్కువతెల్లించవలెను. ఎక్కువ తగ్గించినయెడల మొక్కలు మడిపోవును. చీడలని నవ్వు ముకంటె ఈ ప్రయోగములని నవ్వు మెత్తన యగును. అన్ని లోను కీరసనాయిలు ద్రావకవిషయమై యెక్కువ జాగ్రత్త గలిగి యుండవలెను. వైమానురకపడిన పాళ్ళనుసరించుట మంచిది. గట్టిపాదగల పురుగులన్నపుడు మాత్రము బహుస్వల్పముగ నీటిపరిమాణమును తగ్గించి ద్రావకము కొంచె మెక్కువ పూట గుండు నట్లు చేయవలెను.

ఈ ద్రావకములను నూర్చోదయము కాక పూర్వమే అనగా తెల్లవారినంతనే మొక్కలమీద జల్లవలెను. ఒకసారి చల్లుటవలన చీడనాశము కానియెడల తిరిగి 15 దినములకు మరె యొకసారి ప్రయోగించవలెను 15 దినముల కొకసారి యిట్లు మూడు నాలుగుసార్లు ప్రయోగించినచో సంపూర్ణగ చీడ నివారణ యగును.

ఈమందులను ప్రయోగించుటకు బూర్జుము మొక్కలను బరిక్షించి చీడలన బూర్జు చెడిపోయినట్టియు నెండిపోయినట్టియు భాగములన్నిటిని దొలగించవలెను. ఇట్లు చేయనిచో ద్రావకమును జల్లినప్పుడు భాగములలో పడనియెడల వాని మూలమున తిరిగి చీడవ్యాపించుటకు గారణమగును. -వ్యవసాయము.

కెయిరా సంక్షోభము

నడియాదు, మే 8:- హబ్బీ, ఆకాబు, ఆర్మీ, సేలము గ్రామములలో సభలు జరిగి, సత్యాగ్రహ ప్రయత్నసానుభూతి దెలుపుచున్నది. ఇట్టి విధమున నిరసన పాటుచున్నది. ఎం. సి. సేమలగారు సత్యాగ్రహ ప్రయత్నమును సమర్థించుచు తీవ్ర వ్యాఖ్యను వ్రాసిరి. (హిందూ క్రాంతికులు)

వాస్తాఫానము వారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:- దీర్ఘ మహాసభ యందు చదువుచున్న శ్రీ బార్జీ సార్వభౌముని సంతోషము ననుసరించి ఫరీదుకోట మహారాజు వారు 600 పదాతి దళమును తమ రాజ్యమున తయారుచేయుచున్నది తెలియజేసిరి.

బంగాళా దొరతనము వారిట్లు ప్రకటించిరి:- గా. ఎస్. పి. సింహాగారు ప్రత్యేక కార్యమునై నింజాంకువకు పంపబడియున్నారు; గావున, వారిస్థానమున నర్ విజయ నంద్ మహతాజ్ మహారాజానిరాజా వారు (బద్వాసు) సామ్రాజ్య కార్యనిర్వాహక సంఘపథ్యులుగ నుండురు.

అమెరికనులను జర్మనులు భయంకరముగ ముట్టడించుట.

స్టానిస్, మే 8:- రీ వ తేనిని జర్మనులు పికార్డీయం దలి అమెరికనుల దంకమును గాను మెల్లులు, ప్రేలుడువస్తువులు మొదలగు వానితో భయంకరముగ ముట్టడించిరి. అమెరికా ఫిరంగిదళముల కతిభయంకరముగ ప్రత్యుత్తర మొసగినవి.

స్విట్జరులందును మాడ్చివేయుటకు జర్మనులు ప్రయత్నించుట.

బెర్న్, మే 8:- అమెరికా ప్రతినిధి సంఘము వారిట్లు చెప్పుచున్నారు.- జర్మనీదేశము స్విట్జరులందును ముట్టడించుచుండుటచే అమెరికా దేశమునండి స్విట్జరులందునకు ధాన్యమును తీసికొనిపోవు నాఁలను మూడుమాసములలోగా సురక్షితపు భీమా ఈయబడదని అర్జును అధికారులు చెప్పిరి. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు వా రేమిచేసినను చేయుదని దీక్షించు అమెరికా బావులూరెరుమంద రెండు డిడల ధాన్యమును స్విట్జరులందున కంపుచున్నారు. అమెరికాయుద్ధ వారు వెనువెంట రా నవి ఇప్పుడు మార్గ సుధ్యమున నున్నవి.

Japanese Travel Restrictions.

LAHORE, May 8
It is notified for general information that local Governors in Japan have power to prohibit the landing in their country of any foreigners who (1) do not possess a passport or certificate of nationality, or (2) who it is feared may, commit actions contrary to the interests of the Japanese Empire, or (3) who arrange facilities for enemy countries, or (4) who disturb public peace or corrupt morals, or (5) who are habitual vagrants or beggars, or (6) who are suffering from an infectious disease, or other malady, dangerous to public health, or (7) who are mentally deranged or weak in intellect or are likely to require public relief. Persons entering Japan should present their passports or certificates of nationality at the request of competent police officials and should make true statements in reply to interrogations relating to the investigation of the aforesaid and other necessary matters.

Europeans and Man-Power.

ALLAHABAD, May 8.
The "Pioneer" says: -The question as to what further demands may be made on the man-power of the non-official European community as the result of Delhi resolution is now the subject of consideration. That any well-conceived measures which will assist to win the war will not merely acquiesced in but welcome is beyond doubt, but there seems a tendency in some quarters to exaggerate the extent of the potentialities in this direction. The community has already given freely of its manhood to the war and the able bodied who remain are compulsorily required to participate in home defence. In order to ascertain the extent to which those engaged in industrial or commercial employment can be drawn upon for war work a systematic and detailed enquiry is obviously necessary and we believe investigation of this kind will be carried out before any decision is taken in the matter. Conditions under which European establishments in India are carried on are of exceptional character and this fact will no doubt be taken fully into consideration by the authorities.

BENARES, May 8.

A Special Tribunal presided over by Mr. B. J. Dalal, commenced to-day the hearing of the supplementary Benares conspiracy case in which Narendranath Bannerji and Preonath Bhattacharji stand charged with offences against state. Mr. Ross Alston who appeared for the Crown in opening his case said that the two accused were members of the original society formed among students in Benares which gradually got more and more intense in political aspect and finally reached the stage of revolutionary propaganda so that they were intimates of Rash Behari, well known in anarchical circles, who had this society linked up with another revolutionary society of Delhi, among the objects of which were seduction of Indian troops, killing of people by bombs and raising of mutiny and revolution in India. He said that the accused were right up to neck in this conspiracy and would have to be treated as teaching men and not minor individuals in this anarchical conspiracy. The evidence of the approver who was now doing war work and whose presence could not be secured, which was given at the previous trial was then read over.

CALCUTTA, May 9.

Yesterday the Chittagong Special Tribunal commissioners delivered judgment in the second case against the detainees of Char Lawrence settlement. There were two accused in the case Mohioi Mobun Badanta and Sushio Kumar Roy and they were charged with violating the rules under the Defence of India Act in passing away at night from the places of detention. The court convicted both accused and sentenced them to three and two months rigorous imprisonment respectively.

The Great War.

(o)
(Reuter's Agency)

Palestine Front

**Bulk of British Troops Withdrawn
Over the Jordan.
Essalt Abandoned.**

LONDON, May 8.
PALESTINE:—The communique says our advanced troops holding Essalt were withdrawn and subsequently the bulk of troops were withdrawn over the Jordan. Strong detachments are remaining on the eastern bank securing crossings. We captured eastward of Jordan between April 30th and May 4th, one German and 45 Turkish Officers and 42 Germans and 843 Turks of other ranks, 29 machine-guns and 6 motor lorries inflicting casualties exceeding ours. The King of Hejaz's forces on May 3rd attacked Turkish parties working at Wadijerdun Railway Station, northward, of Maan, taking 25 prisoners and seriously damaging the line.

**The "Times" Perturbed
Over the Situation.
Government Explanation Demanded.**

LONDON, May 8.
The "Times" commenting on General Allenby's communique says the fact remains that we have twice pushed East from Jordan and each time been compelled to withdraw. It is clear that enemy on this front is increasing his strength and the whole problem of Palestine advance requires fuller official explanation than has hitherto been received.

Heavy Fighting in Palestine.

LONDON, May 8.
A Turkish communique says:—Heavy fighting continues east of the Jordan. The British on the Iraq front advanced south of Kerkuk.

Mesopotamia Front

**British Progress in Mesopotamia.
Turkish Division Captured.
Brilliantly Executed Operations.**

BAGHDAD, May 8.
Reuter's special correspondent with the Mesopotamia field force, in a message dated May 1st from Tuz Khurmatli, twenty-five miles northwest of Kifri, says:—Operations on the Kifri side, beginning April 24th and continuing throughout the week, have resulted in the capture of the greater part of the Turkish 2nd Division which forms part of the enemy's force on this front. The Turks evacuated Kifri before one of our columns on the morning of the 28th. Meanwhile our other columns of cavalry and infantry were closing in by rapid night marches on a point much further north. It would seem that the Turks expected us to get round behind Kifri and take up a position near there astride the Kifri-Tuz road, blocking the retirement of the garrison. Apparently they had not reckoned on a wider enveloping movement of cavalry and infantry combined, by which we were able to extend our net as far as Tuz-Khurmatli. The operations by which the Turks were driven along the Kifri-Kirkuk Mosul road, their main line of communications, and finally cut off by our cavalry in two actions on 27th and 29th, worked very smoothly. Five columns were engaged and the pressure and threat of envelopment on all sides were nicely calculated to bring the enemy to the spot, where we were able to deal with him most effectively. This was at Tuz Khurmatli.

British Cavalry's Great Charge.

On the 27th our cavalry, with no support within twenty miles, came up with the Turkish garrison of Ain Faris and Qarab Teppah at the village of Kulawund, six miles short of the prepared position to which they were retiring at Tuz. A low range of hills lay to the north and our cavalry, who were south of the road, prepared to charge in extended line of ten squadrons, in the formation of a scythe, driving the Turks into the hills and separate them from any reinforcements that might arrive from Kifri or Tuz. The manoeuvre was carried out with great promptness and brilliancy. The cavalry started at a trot at 2,000 yards and galloped the last five hundred yards, with four yards between horse and horse. As they charged, parties of the Turks had already started retiring down road, while other groups took up positions in the rough ground and water cuts, or kneeling in the high corn and opened fire. The Turks showed some of their old spirit in the stand they made, but their fire was wild and high and our casualties few. The sudden flash of sabres in the sun, a wide area of light at the order to draw swords must have taken the heart out of them. Our artillery kept up a creeping barrage on the village as we attacked and our aeroplanes took part in the action flying low and increasing the enemy's confusion, with their bombs and machine-gun fire. Over 150 Turks were killed, 538 prisoners were taken and two mountain guns. Very few escaped into the hills. Meanwhile Kifri, Ainfars and Chamam Keupri had been occupied without opposition. Our movements were so rapid that two battalions of Turks had to take to the hills in order to escape the net we were spreading for them.

Tribesmen Disarm Turks.

According to the latest intelligence, this force has been robbed and disarmed by the Kurds, whose presence in the hills makes side tracks dangerous for the enemy. Parties of Turks who had gone away in the Kulawund direction rather than face the tribesmen, returned and surrendered to our cavalry.

Infantry Charge Gains.

On April 28th, our cavalry were reconnoitring all day. By the evening our infantry had come up and the attack was planned for the 28th. The enemy reinforced by a

battalion from Tuz was holding a front of seven miles on the far bank of the Aqu river, stretching east from Yanijah Buyuk to Tuz Khurmatli. At Tuz they held a position on the near bank covering the road and extending over the hills. The river is fordable here at all points. Infantry deployed at dawn in two main attacks on Yanijah from the southwest and on Tuz from the south. The Turks had to be cleared from the hills commanding the road, before an assault could be pressed home frontally. They were already falling back when the position was carried on our left at Yanijah by Lancashire troops advancing with great steadiness under machine-gun and artillery fire, right up to the gun which was in action until our infantry were within two hundred yards range.

This advance on the Turks right flank made Tuz untenable by the enemy; for, to have held it would have meant envelopment. As the infantry pressed the rough abandoned position, cavalry, who had crossed the Aqu in the dark, were heading for the Tuz-Kirkuk road, to cut off the retiring enemy. The Turks, however, maintained a steady machine gun fire and for some time held up the pursuit. The key to this resistance was a knoll on our right.

Subaltern's Brilliant Charge.

This was brilliantly turned by a subaltern of the Hussars, who with his troop galloped the hill and charged the machine-gunners in the flank and reverse and in less than five minutes had the whole party of the Turks killed, or marching as prisoners to the rear. After this, the fire from other hills died away. By one o'clock the opposition had collapsed and it was only a case of mopping up parties in retreat. The position had fallen to us in three hours with very slight loss. Twelve hundred prisoners were taken, twenty machine-guns, and the twelve guns that were in position.

Western Front

GERMAN ONRUSH STOPPED.

"Foch Master of the Game".

Unity of Front from North Sea to Adriatic.

LONDON, May 8.
The Italian Premier Signor Orlando, interviewed at the Italian front on his return from France, said that he found all Allied Military Chiefs convinced that the German onrush was stopped and that the Germans would neither reach the channel ports nor separate the English and the French. He said "General Foch is master of the game". Signor Orlando emphasized that Italy associated herself with the intimate military and political union between the Entente nations. The Abbeville Conference recognised unity of front from the North Sea to the Adriatic as a concrete reality.

The Western Situation.

A Press View.

LONDON, May 8.
PARIS.—The "Matin" discussing the eventuality of a withdrawal from Ypres points out that Germany is already preparing to bail what would merely consist of the occupation of a sector voluntarily evacuated.

More Men From Britain.

The "Petit Journal" referring to the recent Conference in France between Mr. Lloyd George, General Foch, F. M. Sir Douglas Haig and General Pershing, says:—Britain and America recognising the necessity of intensifying military action were placing greater man-power resources at General Foch's disposal. The newspaper, after dwelling on what it describes as the almost insuperable difficulty of an invasion of England, declares that Britain now realises this and is acting accordingly.

**American Section Vigorously Bombarded
By Germans.**

Effective American Reply.

LONDON, May 8.
PARIS.—The Germans on the 5th violently bombarded the American section in Picardy with gas shells and high explosives. American artillery vigorously replied.

"We Shall Win."

Mr. Churchill's Optimism.

LONDON, May 8.
The Press Bureau states that Mr. Churchill, in acknowledging the patriotic resolution of the National Brass Workers and Metal Mechanics Society, recording the bravery of the fighting forces and urging munition workers to redouble their efforts, says he is profoundly confident that right and freedom will not be beaten down. He does not believe that German reserves will suffice for the ambitious programme of destroying the allied armies, notwithstanding the enemy's expressed willingness to sacrifice a million and half men in order to secure the domination of Europe. French and British armies will maintain a firm front throughout the summer, while the Americans are coming to our aid as fast as ships can steam. Our navy is coping with submarines and our airmen see mastery in view. "If we hold, we shall win".

Slight British Advance.

LONDON, May 8.
(12-30 P. M.)—The British communique says:—As a result of minor operation, we advanced our line a short distance in three localities between Somme and Ancre taking prisoners. Hostile artillery was active at night between Lecon, Robeco and the neighbourhood of St Julien. It also developed considerable activity on the morning of the 8th in Maresch-Kemmel Sector.

LONDON, May 8th (4 P. M.)—The French communique says:—There was great reciprocal artillery fire at Bligny, north and south of Aste. Enemy raids west of Monidier and in the regions of Hagard, Thennay and Orives, new failed. We took prisoners.

Death of a Great Airman.

LONDON, May 8.

Reuter's correspondent with the American Headquarters says:—The Crack American airman Captain Hill, formerly with the British Army and Author of "Kitchener's Mob" has been killed in a fight with a German circus. Captain Hill was closely following the enemy when the latter, with extraordinary suddenness turned the fleet upwards pouring a hail of bullets into Hill's machine. Americans say they had never previously heard of such a manoeuvre.

Successful British Raid.

LONDON, May 8.

An afternoon British communique says:—We captured a few prisoners and three machine-guns in a successful raid in the neighbourhood of Neuville Vitasse. Our casualties were slight. We repulsed a raid near Boyelles.

Artillery Active.

LONDON, May 8.

(11-15 P. M.)—In to-night's communique F. M. Sir Douglas Haig said:—Both artilleries were very active northward of the Lys. There was some activity elsewhere.

Six Enemy Machines Felled.

LONDON, May 8.

In a communique with regard to aviation F. M. Sir Douglas Haig says:—Rain prevented flying on the 6th May until five in the evening, after which, in air fighting we brought down six enemy machines. One of ours is missing. We dropped one hundred bombs on targets in the neighbourhood of Bapaume. One of our machines did not return.

Enemy Raid Defeated.

LONDON, May 8.

(4-10 P. M.)—A French communique says:—There was reciprocal artillery fire north and south of the Avre. An enemy raid on a small post west of Hangard failed. We brought back prisoners in a local operation in the same region.

Air and Artillery Activity.

LONDON, May 7.

(11-15 P. M.)—To-night's French communique says:—There was marked reciprocal artillery activity on the Haillies-Bretonneaux front. Four enemy aeroplanes were brought down and ten fell damaged in their own lines. We dropped 4,500 kilogrammes of bombs on the railway station at Flaville, Marnel, Meantiss, Ham, Guiscard, Noyon, and Vermand.

Canada's Successful Raid.

LONDON, May 7.

Reuter's correspondent at the British Headquarters wiring to-day says there was a terrific bombardment for two hours last night in connection with two raids. One by the enemy was unsuccessful. The other by the Canadians, is reported by F. M. Sir Douglas Haig. The raiders said many enemy had been killed and wounded in hand to hand fighting and great destruction was wrought to defence works. Heavy rains are rendering the ground very bad for fighting. While it is undoubted that the enemy is preparing for another violent blow we are correspondingly ready to meet it.

Great Britain

Transfer of Ships.

Question in Parliament.

LONDON, May 8.

In the House of Commons, Sir Owen Phillips asked:—What would the treasury lose owing to the recent transference of ownership of certain British steamers from a company under the laws of the United Kingdom to a company registered in Hongkong?

Mr. Baldwin replied, that the place of registration of the vessel was immaterial to the question of liability to the United Kingdom Income-Tax or Excess Profits Duty which was chargeable in respect of profit on any business carried on in the United Kingdom by British Colonial or Foreign owners.

15 Million Loan to Britain.

LONDON, May 8.

WASHINGTON.—The United States has made a further loan to Britain of fifteen million sterling bringing the total advance to Britain nearly one thousand million sterling.

From Britain to Ireland.

Passengers Must Possess Permits.

LONDON, May 8.

The Press Bureau announces that passengers from Great Britain to Ireland must possess permits.

Lord French and Ireland

Press Comments.

LONDON, May 8.

Commenting on the appointment of Lord French the "Daily Telegraph" says:—It indicates that the Government is determined to pursue a strong and firm Irish policy.

The "Morning Post" says:—Lord French as a moderate Home Ruler probably stipulated for a definite effort by the Government to pass Home Rule before applying co-optation.

The "Daily News" says:—The appointment is meant to secure co-operation between the Government and the House of Commons. In the meantime the draft of the Home Rule Bill will progress and the Government hopes that there will not be so many restrictive provisions as suggested by the Conservatives.

The "Times" says:—The appointment is wholly non-political. Lord French is entitled to the credit of undertaking a peculiarly difficult task from a sense of duty.

New Silver Coin for Ireland.

LONDON, May 8.
To meet shortage of silver in Ireland which has been ascribed to hoarding, a large quantity of silver coin arrived in Dublin yesterday from England.

Great Shipbuilding Programme Carried Out.

Progressive Increase in Construction.

LONDON, May 8.
The Admiralty statement on new merchant ship construction shows that during the first three months of 1918, 3,20,280 tons were completed in the United Kingdom. Yards and 5,44,327 tons were launched in Allied and Neutral countries. The respective totals for the whole of 1917 were 1,163,474 and 1,774,812. 1,11,533 tons were completed and entered for service in the United Kingdom yards last month as compared with 1,61,674 in March and 58,568 in January. A year's completion to 30th April totalled 1,279,387 tons showing regular progressive increase since 30th April last year when the total was 7,45,314. All of the foregoing figures are gross tons. It is pointed out that last month's output was achieved notwithstanding very large increase in repaired merchantmen amounting to forty percent since January.

Pacifist Meeting Broken.

An Incident at Leicester.

LONDON, May 8.
During a Labour May Day demonstration at Leicester on Sunday Mr. Ramsay MacDonald's platform was stormed by a body of men mostly discharged soldiers and only the prompt action of the police prevented the wrecking of the platform. Mr. Ramsay MacDonald started his speech by admitting that after the present German offensive, it was far more difficult to talk of peace. He then proceeded to complain that the Government took no action upon the Austrian Emperor's peace offer a year ago, when the crowd carrying the Union Jack rushed the platform.

Premature Peace Futile.

A Labour View.

LONDON, May 8.
The Labour member of Parliament, Mr. J. H. Thomas, speaking at Derby emphasised the futility of premature peace notwithstanding the present terrible slaughter. He believed that Germany was prepared to accept a peace to-morrow, which would restore the "status quo" in the west, and would even grant France territorial compensation if it allowed a free hand in the East. But this would only lay the foundations of another war, because Japan and America would have to maintain large armies and navies, and militarism instead of being defeated would be triumphant.

Mr. Thomas pointed out the financial difficulties and possible drawbacks attending the question of state ownership of English railways.

General Trenchard's Future.

LONDON, May 8.
Replying to Mr. Asquith in the House of Commons, Mr. Bonar Law said, the Government was corresponding with General Trenchard on the question of his employment.

A British Reprisal.

For Ill-Treatment of Officers.

LONDON, May 7.
Lord Newton, speaking in Lancashire announced that owing to the continued ill-treatment of British officers in Germany under the corps commander of the Tenth German army, we had taken certain reprisals in the case of German officers in Britain.

The Zeebrugge Affair.

German Losses.

LONDON, May 8.
AMSTERDAM.—The "Telegraaf" states that seventy Germans were killed and 230 wounded in the British attack on Zeebrugge. The Germans have compelled a thousand Belgians to repair the damage.

Indian Barrister Charged.

Sequel to "John Bull" Libel Suit.

LONDON, May 8.
The Indian Barrister, Mr. Aswaruddin, has been brought up at Bow Street on a charge of perjury in his recent libel action against the newspaper "John Bull". He was remanded on his own recognisances in two sureties of two hundred and fifty sterling each.

Wages in Cotton Industry.

Increase to be Demanded.

LONDON, May 7.
At a meeting at Manchester yesterday, the executives of all the cotton trade unions, representing over three hundred and fifty thousand workers, decided to ask for an advance of thirty per cent of wages.

Exeter by Election Result.

LONDON, May 8.
Sir Robert Newman has been returned unopposed for Exeter.

Colonies

Care of Disabled Soldiers.

An Australian Scheme.

LONDON, May 8.
SYDNEY.—Mr. Davidson laid the foundation-stone of the first home at Matraville garden city, for which the Government has given forty acres on which it is proposed to build a hundred and seventy cottages for permanently disabled soldiers and soldiers' widows.

Recruiting in Australia.

A Gratifying Awakening.

LONDON, May 8.
MELBOURNE.—The Governor-General, acting Prime Minister, the Minister of Defence, and the leader of the Opposition, addressed an enthusiastic meeting in the Town Hall to inaugurate the new recruiting campaign. The Director of Recruiting is much gratified at the awakening in New South Wales since the German offensive began. The insurance of soldiers has been taken up on a large scale and reports from other States continue to be encouraging.

Military Authorities Comb-out.

LONDON, May 8.
A "Daily Mail" telegram from Sydney says that the military authorities have decided to cease employing for service in Australia men fit for service abroad, and as a result of two years' public agitation a rigorous comb-out is proceeding. Every man who has not seen active service is being medically examined, and those who joined for general service will be sent abroad. The action of the authorities is widely approved, as tending to remove a condition which has prejudiced recruiting.

Central Powers

German Policy in Ukraine.

Statements in the Reichstag.

LONDON, May 8.
AMSTERDAM.—The German difficulties in Ukraine were clearly brought out in a statement by Herr Von Payer in the Reichstag and the subsequent debate. Von Payer admitted that the Germans entered Ukraine not merely for the purpose of restoring order, but because they wanted foodstuffs as speedily as possible. He said the Rada was powerless to make the population deliver grain, and its communistic theories moreover were not reciprocated by the peasants. Hence the trouble which led to the overthrow of the Government. Von Payer, after describing the alleged plot to assassinate German officers said, it was regrettable that some members had been arrested while the Rada was sitting. General Eichhorn had immediately apologized for the blunder, and the German commander was immediately dismissed. The new Government which was being formed by Herman Skoropadski whom the peasants elected, had agreed to the formation of German field tribunals. The new Government refused to recognise theories that denied ownership of the soil. It agreed to the necessity for concluding a long term economical agreement with the Central Powers and to negotiate for the re-imbursement of German military assistance.

Herr Scheidemann declared that the policy described by Von Payer was incomprehensible. The people of Ukraine did not stand behind Skoropadski and a supply of grain could not thus be obtained by Germany.

Herr Erzberger said the shape taken by Eastern questions would decide the entire future shaping of Europe, and he urged that the political department of the German Government should be the sole deciding factor in Ukraine.

Under-Secretary Baron Busche denied that Skoropadski was supported only by the big Landowners.

Under-Secretary Herr Braun, replying to a question whether Ukraine grain stores really existed said experts said so. They estimated the supplies at two million tons. Herr Braun described the difficulties of securing the fulfilment of the treaty for supplying the Central Powers, remarking "inter alia" that nothing could be purchased without the help of Ukrainian Jews. Herr Braun added that it was at present very difficult to forecast the quantities which Ukraine could supply. According to the latest reports, four million pounds had been notified, but had not yet been delivered.

Herr Ledebour, socialist, declared that the new Ukraine Government did not possess any more power than the old

Severe Berlin Criticism.

LONDON, May 8.
AMSTERDAM.—Certain Berlin papers severely criticise the actions of the German military authorities in Ukraine which is now completely controlled by Germans.

The "Vorwaerts" says that affairs in the east are deplorable. The peace concluded there is calculated to scare away the remaining opponents.

The "Tageblatt" says that even optimists may see that the eastern structure stands on a very unstable foundation.

A Vienna Protest.

LONDON, May 8.
ZURICH.—The "Arbeiter Zeitung" of Vienna condemns German and Austrian proceedings in Ukraine and foresees perilous complications. It says, the Ukrainians are bound to regard the Austro-German regime as a military one, whose sole object is the requisition of foodstuffs. Thus Russophile sentiment will be strengthened.

Significant 'Vorwaerts' Comment.

LONDON, May 8.
AMSTERDAM.—Apparently General Skoropadski has established a kind of dictatorship in Ukraine. The "Vorwaerts" denies the German assertion that the majority of the Ukrainians support Skoropadski, who it says, only received nine votes at the elections for the Ukrainian Constituent Assembly, and whom the big landowners hail as their champion. It transpires that the Ukrainian Premier, who Herr Von Payer stated in the Reichstag had voluntarily resigned was arrested by the Germans.

German Taskmasters in Ukraine.

Government's Protest Against German Officials.

LONDON, May 8.
MOSCOW.—The Ukrainian Government has sent to Berlin a note of protest indicating that it will resign unless the German Government recalls several officials including Military Commander Eichhorn and Ambassador Schwarzenstein.

Obscure Situation in Ukraine.

LONDON, May 8.
The position in Ukraine is most obscure as reports of happenings there have hitherto been received from German sources. German papers contend that M. Skoropadski is Pro-German and has been a frequent visitor to Germany but Mr. Harold Williams, Russian expert, in an article in the "Daily Chronicle" says from what he knows of the personnel of the new Ukraine Government it is distinctly Anti-German and is trying to make the best of a bad job. He says that M. Skoropadski is a soldier wholly innocent of politics. The New Premier Vasilenko is a cadet and is convinced of the necessity of union with Russia.

Germany's Iron Rule.

A "Daily News" Moscow telegram describing the scene in the Rada on the 28th April says:—The Germans surrounded the building and a German Lieutenant walked to the President's chair while the troops entered. The Lieutenant shouted "hands up; Sit still!" and then called the names of certain Ministers. One answered and was arrested. The correspondent says that Commander Eichhorn's order proclaiming martial law was the result of a series of peasant riots making it unsafe for Germans to move about. Whole trains of food enroute to Germany were frequently seized by the hands of Revolutionaries.

German Diplomacy's Success over Holland.

A Newspaper's Confession.

LONDON, May 7.
AMSTERDAM.—Commenting on the Foreign Minister's statement of May 5th, the "Maandagochtendblad" says German Diplomacy has won in Holland a success similar to those which General Hoffman and Field Marshal Von Eichhorn win daily in the East. It complains that M. Loucheur's statement was obscure regarding the Dutch control over German Traffic on Limburg Railway.

Russian Black Sea Fleet Captured.

Turkish Ships Arrive at Sebastopol.

LONDON, May 8.
The Germans occupying Sebastopol found the greater part of the Russian Black Sea fleet and merchantmen in the harbour. Several Turkish ships including the "Goeben" have arrived at Sebastopol.

The Peace Offensive.

A German View.

LONDON, May 8.
Baron Von Dem Busche, German Foreign Under Secretary, replying to Lord Robert Cecil's interview as regards the peace offensive predicts further German victories in the west. He says, England has frequently missed the psychological moment for peace.

The Neutral Flag.

Germany Withdraws Protection.

LONDON, May 8.
AMSTERDAM.—A new German regulation withdraws the protection of the neutral flag as regards any ships, which will henceforth be treated as enemy ships, belonging to a country which has concluded an agreement with the enemy respecting the cessation of tonnage, or if the greater part of the merchantmen of the country concerned is sailing for the enemy.

Austria's Food Shortage.

A Surprising Development.

LONDON, May 8.
A telegram from Vienna says, the Premier, Baron Von Seidler, admits that Austria is unable to feed the population of northern Tyrol and Northern Bohemia. The former has been attached to Bavaria and the latter to Saxony for provisioning purposes. This concession was wrung from him reluctantly by the German parties and will accentuate the feud between the German and non-German races in Austria.

Austrian Socialists' Manifesto.

Against Absolutism of Emperor Karl.

Empire on the Brink of a Precipice.

LONDON, May 8.
A telegram from Zurich states that Baron Von Seidler has ordered the prosecution of the organisers' demonstration at Prague on 1st May in favour of the creation of a Czech Slav state. A hundred thousand Czechs have presented a petition demanding to be prosecuted.

A socialist Newspaper in Vienna says that the Committee of Socialist Party and Committee of German Socialists Deputies Club have decided to issue a Manifesto to Workers urging them to be in readiness to fight against the re-establishment of absolutism of which the adjournment of the Reichstag is a sign. The "Arbeiter Zeitung" warns Baron Von Seidler that he is on the brink of a precipice. Unrest among Southern Slavs is due to the proposed partition of Bohemia on national lines.

America

American War Publicity.

LONDON, May 8.

WASHINGTON.—The War Department has abandoned the weekly review pending the completion of a new publicity scheme which is expected to consist of communiques dealing exclusively with American troops.

A Billion for Aircraft.

LONDON, May 8.

The War Department has asked Congress for a billion dollars for aircraft, besides the six hundred and forty million already expended.

U. S. Entry into the War.

Mr. Balfour's Views.

LONDON, May 8.

Mr. Balfour speaking at the London University, declared that, if we had been in the same position as America, we might have hesitated even longer than she before entering the war. He never thought an apology was required for the fact that America did not rush into the fray earlier. He firmly believed that America's entry marked the beginning of the foundation and the cornerstone of a new era of international relations, in which the English-speaking peoples were destined to take a leading part. He believed that the American-British union would survive the present necessities and an opportunity would be given to all nations and races to develop along their best lines. On the contrary a German victory would unquestionably mean a blighting domination and the stultification of the root of all the higher growths of civilisation.

American Hospital Bombed.

LONDON, May 8.

PARIS.—German airmen have deliberately destroyed an American hospital near the front, but only two doctors were injured as the hospital was evacuated at the beginning of April.

Germany's Newest Foe.

LONDON, May 8.

SAN JUAN DEL SUR.—Nicaragua has declared war on the Central Powers.

LATER.—There were only four votes against the declaration of war by the Congress. The President was authorised to use the nation's forces to the fullest extent.

Russia

Rumours of Overthrow of Bolsheviks Unfounded.

Hatred of German Oppressor Cements Russia.

LONDON, May 8.

The "Times" Christiania correspondent says that according to news from Russia through independent Swedish and Dutch channels rumours of the overthrow of the Bolshevik Government are unfounded. They are probably due to the development of Soviet administration in a moderate direction. Trotsky's advocacy of compulsory work resulted in peoples' Commissioners being compelled to fight anarchists just as Kerensky's Government had to fight Bolsheviks. Next to the establishment of the new army the most reassuring feature is that the officials of the Kerensky regime have resumed work. This has resulted in a remarkable restoration of order and especially in the distributing of foodstuffs. Many things which no amount of exhortation or speechifying could formerly induce people to do are now being done under the inspiration of the steadily growing hatred on the part of the Russian nation for the German oppressor.

Bolsheviks and Allies.

Remarkable Charges.

LONDON, May 8.

A "Times" telegram from Tokio dated the 29th April states that the correspondent of the "Asahi" in Moscow says that the Foreign Commissary has handed the Consul-Generals of Japan, Great Britain, France and the United States a note accusing the consuls of participating in a plot against the Soviet Government and alleging that representatives of these powers at Vladivostok and Peking are negotiating a counter-revolutionary reorganisation. The Bolsheviks have recently been examining and subjecting to indignities Japanese subjects in Siberian towns.

General

King Constantine Seriously Ill.

LONDON, May 8.

A telegram from Paris says, it is reported from Zurich that Ex-king Constantine is dangerously ill.

China's Internal Trouble.

Mediation of Japan Offered.

LONDON, May 8.

The "Times" Telegram from Shanghai says that the Chinese Press states that Baron Hayashi Japanese Minister in Peking visited the Chinese Premier and offered Japan's mediation between the North and the South. Baron Hayashi is going to Canton to interview the South.

Japanese Loan to China.

An Important Agreement.

LONDON, May 7.

A "Times" telegram from Peking dated 29th April states that a Syndicate of Japanese Banks is about to conclude a loan of two millions sterling for the reorganisation of the Chinese Telegraphs under Japanese supervision. Japanese have also concluded an agreement with the Chinese Government with reference to wireless telegraphy.

German Attempt to Starve Switzerland.

America Takes up the Challenge.

LONDON, May 8.

BERNE.—The American Legation states that recent German Semi-official declaration that German safe conduct for American Ships carrying grain for Switzerland would only operate after three months is tantamount to a declaration that Germany maintains the blockade of Switzerland. The United States Government accepts the challenge and two ships flying the American flag laden with corn for Switzerland are now enroute for a French-Atlantic Port escorted by American Warships.

Greek Pro-German Murdered.

LONDON, May 8.

ATHENS.—A German report recently announced the death from apoplexy at Corfu of Col. Hazzopoulos who surrendered Serres and Kavalla to the Bulgarians. But it has now been ascertained that Hazzopoulos was murdered by a Greek sergeant as the result of a conspiracy among Greek officers interned at Corfu.

Spanish Ship Held Up.

German Submarine's Story.

LONDON, May 8.

LAS PALMAS.—The Spanish vessel "Achuri" with a cargo of rice from India has arrived. She was stopped fifty miles off the Africa coast by a submarine, the commander of which sent back on to the "Achuri" two of his crew who had been severely wounded in a fight with a British transport which was sunk. The Captain and first officer of the transport were prisoners on board the submarine. The Germans demanded provisions as there was none on board. The Captain of the "Achuri" said his own provisions were exhausted owing to the length of the voyage, and they were living on the cargo. The Germans then asked for five sacks of rice which the Captain gave them.

Norway's War Losses.

Many Men and Ships.

LONDON, May 8.

Up to April 30th, 755 Norwegian vessels of a tonnage of over a million had been lost owing to the war. 966 Norwegian sailors had been drowned, and fifty-three ships with crews of over seven hundred were missing, two-thirds of whom are believed to be war losses.

Indian Telegrams.

FROM OUR OWN CORRESPONDENTS)

(BY WIRE.)

Simla

Amir's Schemes of Industrial Enterprise.

British Commercial Magnates to Help.

ALLAHABAD, May 8.

The "Pioneer's" Calcutta commercial correspondent writes:—Particulars are now available concerning the important trade deputation that recently left Calcutta for Kabul. The chief members of the Commission are Sir Alexander McRobert, Managing Director of Calcutta Woollen Mills, and Mr. L. P. Watson, Managing Director of Messrs. Cooper Allen & Co., of Calcutta. The object of the deputation is primarily to coach Amir and his advisers in the working of Woollen Mills, tanneries and leather factories much in the same way as Sir Walter Pyne many years ago instructed the authorities at Kabul in engineering science. No political significance is attached to the commission. The Government of India appreciating the loyalty of the Amir selected Sir Alexander McRobert and Mr. Watson as experts in their respective business to help the Amir at the latter's own request and both the gentlemen gladly gave up their valuable time in order to assist the ruler of Afghanistan in some of his schemes of industrial enterprise.

Mari Tribesmen's Submission.

ALLAHABAD, May 8.

The "Pioneer" says:—Following on the announcement that Government terms were signed at Kahan by Mari chief and tribal headmen on the 2nd May it is now stated that the terms of settlement were also read to the Sardar and headmen of Khetran tribe at Barkhan and duly signed by them: Both these tribes have received a severe lesson and it is understood that the terms imposed on them are of a very onerous character.

The following press communique is issued: In response to the Royal message of his Imperial Majesty the King-Emperor read out at the War Conference at Delhi His Highness the Maharaja of Faridkot has offered to raise from his state one infantry regiment 600 strong as Imperial Service Troops.

More Money for War.

SIMLA, May 8.

The following further loyal offers towards the prosecution of the war are announced:—
The Begum of Bhopal one lakh and Nawab of Jangira half a lakh.

Calcutta

Calcutta Municipal Bill.

Motion to Postpone is Rejected.

CALCUTTA, May 8.

At to-day's meeting of the Calcutta Corporation Dr. Harichand Dutt moved:—That having regard to the present crisis when the people's minds are concentrated upon the successful prosecution of the war and having regard to the likelihood of constitutional changes taking place in the Government of India and Provincial Government at no distant date, which may make revision of important measures necessary the consideration of the Calcutta Municipal Bill be postponed and the Government of Bengal be approached to take steps accordingly. A large number of commissioners opposed the motion which was lost.

Dacoity in Bengal.

CALCUTTA, May 8.

Cases of dacoities are daily reported from several districts both in the East and West Bengal, the worst affected districts being Hugli, Alipore, Midnapore, Barisal and Mymensingh. The police are taking vigorous steps to prevent such occurrences and have succeeded in tracing some of the culprits. Yesterday a daring highway robbery was committed in Calcutta in broad daylight. Yesterday afternoon while an upcountry Durwan employed in a Marwari firm was returning to the office after realising Rs. 10,000 on behalf of the firm, he was stabbed from behind by some persons and while the Durwan lay in an unconscious state the assailants ran away with the money. The injured Durwan was removed to the hospital.

A Bengal Government communique says:—During the absence of the Hon'ble Sir S. P. Sinha on special duty in England the Hon'ble Sir Bijoy Chand Mahtab Maharajacharya Bahadur of Burdwan will act as temporary member of the Bengal Executive Council.

Bombay

Bombay Social Conference.

Attitude to Political Reforms.

BOMBAY, May 8.

Mr. K. Natarajan, in the course of his Presidential address at the Bombay Provincial Social Conference at Bijapur said that social reformers should welcome all constitutional reforms which place them in a more favourable position as regards necessary social legislation. Social reformers were not opposed to political reforms as asserted by some persons in England and India. Some of these gentlemen, the speaker said, who talk so glibly of the importance of social reform had ample opportunity while in this country of giving practical effect to their professed sympathies. They not only did not avail themselves of such opportunities but actually opposed them constituting themselves for the time being the spokesmen of reactionaries among Indians. He referred in this connection specially to Lord Sydenham who as Governor of Bombay opposed such innocuous social reform measures as Gokhale's Compulsory Elementary Education Bill and Mr. Basu's Marriage Bill. Social reformers were for political reforms as a means to an end. The steady diminution in the opposition to social reform among the educated classes was due to the progress of political ideas. Although varied political, religious and racial interests existed in India social reform offered a suitable point of convergence. In the saving of child life, in the relief of motherhood, in total abstinence campaign or in checking social evil, there could be no question of caste or creed.

Bombay Provincial Conference.

Female Franchise Approved.

BOMBAY, May 8.

The Bombay Provincial Conference held at Bijapur had before it a resolution recommending extension of franchise to women, having received a document containing signature of over one hundred educated ladies of Bombay urging the Conference to make a declaration. The resolution which was moved by Mrs. Sarojini Naidu welcomed the requisition by Bombay ladies inviting support of the Conference for women's franchise in India and placed on record its opinion that such franchise should be given to women at the same time as to men under suitable conditions. It was recommended that the resolution be forwarded through the Provincial Congress Committee to the Congress.

Speeches were made on the Imperial and Indian defence resolution moved by Mr. N. C. Kelkar and passed with acclamation. This resolution was on the same lines as the one passed by the All-India Congress Committee at its meeting in Bombay last week.

Another resolution passed urged the Government to consider the whole method of recruitment with a view to make the abuses complained of in certain quarters impossible.

Latest Telegrams

ప్రజాభిప్రాయములు

విలేఖకులకు సూచన.

విద్యారేఖ కవిత్వము, ప్రకటింప లేనందున చింతించుచున్నాము - సంపాదకుడు.

పోటీ పరీక్ష.

ఆయా, మేమిదివరలో ప్రచురించిన యాపోటీ పరీక్షకు రాదలచుకొని దరఖాస్తు పెట్టిన మహానీయులు మే నెల 15 వ. తేదీ. బుధవారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు బాపట్ల పట్టణమున శ్రీయత చంద్రవతి చిదంబరావు పంతులు గారింట జరుగబోవు పోటీపరీక్షకు రాగోరుచున్నారను. వెదచెలుకూరు } కోన వేంకటరాయశర్మ బాపట్లతాలూకా }

ఆంధ్రమహాజనసభ.

ఆయా, కడపపురమున జరుగబోవు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘసభకు, లోకమాన్యదేవు బాల్ గంగాధర తిలక్ గారిని ఆగ్రాసనాధిపత్యమున వహింపజేయుట, ఆయనోదయించు ఆంధ్రజాతికి గల సంపూర్ణమైన కృతజ్ఞత, గాఢమైనవిశ్వాసము, దృఢమైన నమ్మకము వెల్లడియగుచున్నది. సభా కార్యక్రమములయందు కేవలము ఆంధ్రభావలోనే జరుగునట్లు మన నాయకులెంతయు పాటుపడియున్నారు. లోకమాన్యకు ఆన్యభాషియుడు. అట్టి సందర్భములో మాణిభాషలో ఉపన్యాస మొసంగవలసియుండుటచే, పిలువబడు.

సంఘాత } మల్లాది - శ్రీ రామశాస్త్రి బాపట్లతాలూకా }

ఆయా, ఆంధ్రమహాజనసభ కార్యదర్శి ప్రకటింపబడిన విషయములలో నొకవిషయము మాత్రము చర్చించవలసి నదిగా గన్పట్టుచున్నది. గతతీర్ణములందు జరుగబడిన సభల కరుదెంచు ప్రతినిధులకు రుసుము రెండురూపాయలకు మించ లేదు. ఆంధ్రమహాజన సభకు వచ్చు ప్రతినిధులు రైతులు. ఈ యంద్యమ మంతయు ప్రజాసామాన్యము నందలి కష్ట నిష్ఠుల ముది నివేదించుటలో మూర్ఖిభవించి యున్నది గాని విద్యాభివృద్ధిలగువారి మీద ఆధారపడి యుండలేదు. ఆంధ్రోద్యమము సం దర్భిమానముగల ప్రతిరైతును వచ్చుటకు వీలగునట్లు రుసుము నేర్పాటు చేయవలసియున్నది. ఈ సభాధ్యక్షు నెన్నుకొనుటలో సనేకు లనేకవిధముల యభిప్రాయముల వ్యక్తీకరించి యున్నారే. దత్తమండల చందలి ప్రముఖులలో ఎ.గ.కె.ఎస్. లను, దేశభక్తులను, నిగర్తులను నగు శ్రీయత చాడిచర్ల వారి సర్వోత్తమ రావు పంతులు గారు అన్నిట తగినయందుటచే నీ యాజనభక్తుల ఆగ్రాసనాధిపతిగా నెన్నుకొనెదరని నమ్మచున్నాను. పెద్దబొట్ల వేంకటాచలసతి రావుగారు ప్రాసినట్లు బిసెంటుమృగారి నధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనుట కొక అభ్యంతరము గలదు. ప్రజాసామాన్యమునకు పకరించు సంస్కరణముల నంగీకరించుటకును, అందు లోటుపాటులను గమనించుటకును, తమ యభిప్రాయముల వ్యక్తీకరించుటకును, దేశభావలోనే వ్యవహారము జరుపబడలేదు గాని, వేలువిధమున గాదు. ఇప్పటి కాలపరిణామమున బట్టి రుసుమును తగ్గించ వలసియున్నది. ప్రతినిధుల నెక్కుడుగ రావించి భాషాప్రయుక్త రాష్ట్రవిభాజ్యమున గూర్చియును, ఆంధ్రరాష్ట్రమున గూర్చియును, సాభిప్రాయముల వెలిసికొని తీర్మానముల నేకగ్రీవముతో నంగీకరింప బ్రార్థించుచున్నాము. వెదచెలుకూరు. } కోన వేంకటరాయశర్మ.

విదవ ఆంధ్రగ్రంథాలయ సభ.

ఆయా, ఈ విషయమును గూర్చి పత్రికాముఖంబున బ్రహ్మశ్రీ మారేపల్లి రామచంద్ర శాస్త్రిగారు ప్రచురించిన విషయమందగు గమనించుచు యుండును. ఈసభ జూన్ మాస పు మాడవారములో అనగా 22, 23 తేదీలను జరుపబడుననియు, దైవానుగ్రహము వలన - మహామారివ్యాధి తగ్గినదనియు, ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయ సంఘ కార్యదర్శిగారును సమ్మతించిరినియు వాక్రచ్చిరి. గ్రంథాలయ సర్వస్వము మాడవ సంపుటము నందలి ప్రభుసంపాదక డీసభ మే నెలలో అన కాపల్లిలో జరుగుననియు, వివిధ ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవనియు ప్రచురించుచున్నారు. ఆ ప్రచురణమైన పిదప ఈ శాస్త్రి గారు ప్రచురించి నారుగాని యంతకు మార్గముగా వింది యుండ లేదు. ఇందులో ఏ ప్రచురణము స్థిరమని నమ్మకలెనో తెలియకున్నది. అనకాపల్లి

యందు వివిధ ప్రయత్నములు చేయుచున్న వారిపై దేమైనారు. వారు మానుకొనిరా, లేక ప్రయత్నములు చేయుచున్నారా? వీరు నిజముగా ప్రయత్న మే చేయుచుండిన యాయాశ్చర్య నమే మనమందర మంగీకరించి మే నెలలో జరుపబడునట్లు చేయవలసియున్నది. ఏలయున విశాఖపట్నములో జూన్ కడ పటివారములో గదా చేయుటకు నిశ్చయించినది. అప్పటికి వర్షములారంభమగునగుదా. అదియునుగాక విశాఖపట్నము చచ్చి టికి ఎంతదూరమున నున్నదో యాలోచించి ప్రతినిధు లా కాలమునకా ప్రదేశమునకు వచ్చెరరా, రా, అని యోచించలేదు. కాబట్టి యీ రెండు ప్రదేశములలో నేది యుత్తమమో, ఏ మాసములో జరిపిన యుచితమో యోచించ బ్రార్థించుచున్నాను.

వెదచెలుకూరు } కోన వేంకటరాయశర్మ.

పండితభీమసేనశర్మ.

ఆయా, వేదవేదాంగ పారగుడును, కలకత్తావిశ్వవిద్యాలయమునందు వేదవ్యాఖ్యాతయు, హిందీ, సంస్కృత భాషల యందు, అసామాన్యవక్తయు, లేఖకుడును, సనాతన ధర్మము నకు అత్యంతోపకారకమగు “బ్రాహ్మణసర్వస్వ” మాస పత్రికా సంపాదకుడును అగు భీమసేనశర్మగారు 8-4-18 తేదీయందు తన 64 వ యేట గంగాతీరమునందు మరణించిరిని తెలుపుటకు విచారింపచున్నాడను. ఈ మహాత్ముడు స్వామి దయానందులవారి కడ కొంతకాలము పండితు డయ్యుండి వేదగ్రంథాది ముద్రణమునందు చాలసహాయ మొనర్చెను. స్వామిదయానందులవారు చనిపోయినపిదప ఆస్వసమాజముతమునందు కేరీనవారిలో అధికసంఖ్యాకులు తమ యిష్టానుసారము కాత్మవిషయముల చర్చించుచుండుటచేత ఈ శర్మగారందుల కిష్టానుసార ఆస్వసమాజసంబంధమును కడలుకొని స్వయముగా, బ్రాహ్మణ సర్వస్వమున పత్రికను గగ్గి సంకల్పరములనుండి ప్రకటించుచు సనాతన ధర్మసాధకులకు ప్రంభభూతులయి వెలయుచుండిరి. వేదవేదాంగములను, శ్రాత్రప్రయోగాదికమును, తర్కవ్యాకరణ వేదాంతశాస్త్రములను ఈ మహాత్ముడు స్వాధీనములయి యున్నట్లు మహాకవికి స్వాధీనములు కాజాలవు. మహామహో పాధ్యాయ శివమూరక శాస్త్రిగారి వంటి విద్యవైఖాంతుడొకవును పండిత భీమసేనశర్మ బ్రాహ్మణసర్వస్వ పత్రికయందు సనాతనధర్మ రహస్యముల వివరించుచు, అశాస్త్రీయుల చచ్చలను ఖండించుచుండుటచేత నాలేఖిని విశ్రాంతిని వహించెను అని చెప్పియుండెను. ఇట్లావానగరనివాసి ఈమహాత్మునితోడ ఉత్తరప్రత్యుత్తర పరిచయము మాత్రమేగాక స్వయముగ సంభాషణాది పరిచయము నైతము అనేకపర్యాయములు నాకుగలను. భగవంతు డిట్టి సనాతన ధర్మ సేనానిరతుని యాత్మకు శాంతి మెసంగి కద్విరహభిన్ను లగు మా కట్టి పూజనీయు నొకని గనంబఱుచుగాక.

చెన్నైలో మే 6. } క. మార్కండేయశర్మ.

గుంటూరు మండలసభ.

ఆయా, మొన్న జరిగిన గుంటూరుజిల్లా సంఘసభలో నీసంకల్పరము మండలసభ సత్తైపల్లిలో జూన్ 5, 6, 7 తేదీలలో జరుపబడుననియు, మరియు మ-రా-శ్రీ, న్యాపతి హనుమంతరావు పంతులుగారు మండలసభ కార్యసనాధిపతిగా నెన్నుకొనుట సమంజసముగా నుండుననియు నూచింపబడినట్లు తెలియుచున్నది.

జిల్లాసంఘమువారి నూచనలతో మేము సంపూర్ణముగా నేకీభవించుచున్నాము. శ్రీ న్యాపతి హనుమంతరావుపంతులుగారి సంతకస్థరమండలసభాధిపత్యము వహించుట మిగుల సమంజసముగా నుండునని నొక్కి వక్కాణించుచున్నాము. “జగ మెరిగిన బ్రాహ్మణునికి జంపమేల” యను సామ్యముగ శ్రీపంతులుగారి గుణగణంబుల నెరుగని వారిమండలమున తేరిని చెప్పమెప్పుడు.

శ్రీవాసు గుంటూరుపురమున న్యాయవాదిగనుండి మంచి సమర్థులని న్యాయశీలరని భ్యాతిగాంచిరి. మరియు వీరు దాదాపు 15 సంవత్సరముల నుండి గుంటూరు మున్సిసిపాలిటీలో, కొంసెలరుగాను, కొంతకాలము వైసు చేరుమేనుగాను ఒకటరముపాటు చేర్చెనుగానునండి పురపాలనమును మిగుల సమర్థతతో పాలించి ప్రజలవల్ల ప్రభుత్వమువారివల్ల నుంచి భ్యాతిని పొందియుండిరి. గత సంవత్సరపు పురపాలనసంఘపు ప్రభుత్వమువారినివేదికము జూచిన శ్రీ పంతులువారి సమర్థత నెటుల విశేషీకరించినది తెలిపడగలదు.

వీరిపురమున అన్న దానసమాజము హాదానిని స్థాపించి దానికి కొంతభనమును దానముచేసి నేటికిని మిగుల సమర్థతతో నిర్వహించుచున్నారు.

వీరు పురపాలన సంఘాధ్యక్షుడుగా నుండినను భయపడక నీరుధ్య నీపురమున జరిగిన రాజకీయాందోళనములలో బాల్గాని బహిరంగపథలలో దమ మనోభావములను నిర్భయముగా వెల్లెచ్చియుండిరి. వీరు సదా ప్రజాహితమునై మది నెంచి పాటుపడి మహిలో నొకరు.

ఈసభ్య నీపురమున జరిగిన ప్రత్యేక ఆనందమండల సభకు ఆశ్చర్యసంఘాధ్యక్షులుగా నుండి తమమనోభావములను నిర్భయముగ వెల్లడించి ప్రజల మెప్పులను బడసేయుండిరి.

ఇట్టి మగుణపుంజములతో గూడిన శ్రీహనుమంతరావు పంతులుగారికి నీసంవత్సరము మండల సభాధిపత్య మొసంగి గౌరవించుట మండలవాసుల విధి యని మేము నూచించుచున్నాము.

ఈ వైవిధ్యించిన విషయములను మండలప్రముఖులను, తాలూకా సంఘ నిర్వాహకులను, గ్రామసంఘముల వారును గమనించి యేకగ్రీవముగ శ్రీహనుమంతరావు పంతులుగారిని మండల సభాధ్యక్షునిగా నెన్నుకొన బ్రార్థించుచున్నాము. గుంటూరు, మే 7. } పుర వా సి.

ఆంధ్రవిద్యాలయము

ఆయా, ఇదివరకు ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురించినట్లు మేము గంజాం విశాఖపట్నం మండలములలో చేసిన సంచారమందు ఆంధ్రవిద్యాలయమున విద్యాలయ పరీక్షలగూర్చి కొన్ని సందేశములను తెలిపియున్నాము. వాటికి తగిన సమాధానము లాయాస్థలములయందు మేము చెప్పియుంటిమి గాని అట్టి సందేశములను వాటినిగూర్చిన సమాధానములను పులిలకు తెలియుట మంచిది గనుక వాటినింపు సంతక్షేరముగా దెలుపుచున్నాను.

(1) వీటి విషయమై గవర్న మెంటు అభిప్రాయ మెట్లుండును? ఎట్లుండనో పుస్తకము చెప్పట కవకాశములు చాలవు గాని అనుకూలముగా నుండు వనిమే చెప్పవచ్చును. ప్రారంభవిద్య నిష్పంధించుటకు గవర్న మెంటులో ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ విద్యకు బోధించు నుపాధ్యాయులకు పుస్తకము నూర్పులైతలు వాళ్ళకున్నంత జ్ఞానమైనా పూర్తిగాలేదు. మునిద్యాలయపరీక్షలు ప్రస్తుతము గవర్న మెంటువారు రికన్స్ట్రుజ్చేషన్ విజ్ఞానదండ్రీక, నరసాపురం పరీక్షలకన్న పెద్దవి. వీటికల్లకలిగేజ్ఞానము నూర్పులైతలు జ్ఞానము కన్న నెక్కువగానుండుననియూ పరీక్షక్రమములేర్పరచుటలో దఖలుపుచ్చుకొని సాయపడిన “సబ్సిడిస్టాంటియస్ టెచిక్స్” చెప్పియున్నారు. వారిలో కొందరి పరీక్షలునడిపించుటలో సాయపడుదురు. గవర్న మెంటు ఉద్యోగస్థులను యూనివర్సిటీలో పరీక్షాధికారులుగా నుండినవారును, కాలేజీ ప్రొఫెసరులు యేర్పాటుచేసి నడిపించినపరీక్షలకు క్రమముగా రికన్స్ట్రుజ్చేషనుటకు గవర్న మెంటు వారికి అభ్యంతరములుండకూడదు.

(2) ఈపరీక్షలకు శ్రీలు కూడ రావచ్చునా? నిరభ్యంతరముగా దరఖాస్తు చేయవచ్చును. జ్ఞానము వెల్లడియగుట కేర్పరచిన పరీక్షలుగాని యివిపురపుల యుపయోగార్థము యేర్పాటు కాబడనికావు. వీటిలో నితిహస, సాహిత్యభాగము లభిమాన విద్యులుగా నెన్నుకొనినయెడల శ్రీలుకు నుచువుగానుండును.

(3) వికారద, ఉపాధ్యాయ పరీక్షలకు విద్యాబోధన మెప్పుడు ప్రారంభమగును? వాటికికూడా వ్రాేముగా చదువగల యేర్పాటులు చేయగూడదా? ఇవి బోధించుటకు క్లాసులు జూలైలో ప్రారంభమగును. క్లాసులు విజయనగర మండే ప్రస్తుతము జరుగవలసియున్నది. వీటికివలయు గ్రంథసామగ్రియు వీటిని నడిపించగల విద్యాధికులును ప్రస్తుతము విజయనగరమందు మాకు లభించినంత నుచువుగా నితరస్థలములందు లభించుట గుర్తము. ఈక్లాసులలో చదివేవారికి తమయభిమాన విద్యలయందు స్వతంత్రించి పరిశోధన (Research) చేసికొనుటకు తగిన తరీఖీయతు నీయవలెనని మాప్రానికయు, ప్రయత్నమును, తెలుగుదేశములో ప్రస్తుత మిందుకుకావలసి నన్ని సౌకర్యములు విజయనగరమందు కలిగి నట్టితర్రత్రీకలుగవని కొంచ మూలోచించిన తెలియగలదు. ఈ కారణములచేతను, తెలుగు దేశమందలి గ్రంథాలయములందును, విద్యాధికులు గల ముఖ్యపట్నములందును ఈపరీక్షలకు విద్యాస్థలను తయారుచేయు ఆంధ్రకళాశాల లేస్తువరకును విజయనగరమండే ఈ పెద్దపరీక్షలకు చదువవలయునను నియమ మేర్పరచితిమి. ఆంధ్ర భాషాభిమానులు మాప్రయత్నములకు తోడ్పడగల ఆంధ్రకళాశాల లేర్పరచిన స్థలములకు మాలో కొంతయంది ఉపాధ్యాయశత్యుంగీకరించినవారు (Fellows) వచ్చి రేపటి 10 తేదీకుండి విజయనగరమందు స్పెషల్ క్లాసు లేర్పరచి ప్రసంగములు చేయదలచినట్లే ప్రసంగములు నడపుటకు ప్రయత్నించుము. విజయనగరం. మొలు 6. } బుర్రా. శేషగిరిరావు.

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంచిక

తయారగుచున్నది

పింగళ సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రాహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, నైతిక, సాంఘిక, రాజీయ, వ్యావహారిక విశేష విషయముల విజ్ఞానదాయకములగు వ్యాసరాజమృతమును, దర్శనీయములగు వహజనుల పటములను ఇతరములైన, చిత్రపటములను గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

కాగితముల కలవునం జేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధముచేయుచు చుండుటవలన కలయవారు తెలుసే వాసికొను టుచితము.

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	రెండు రు 2-0-0
" ఆర్థసంవత్సర "	" " 0-8-0
" ఆంధ్రనవత్సర "	" " 0-12-0
ఆంధ్రనవత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నోవులకు సిద్ధావధము

తామరతైలము	గజ్జికీతైలము	మోహినీతైలము
డబ్బీ 1-8 0-6-0	డబ్బీ 1-8 0-4-0	సీసా 1-8 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుళెట్టి పిథి మద్రాసు.

బాధపడితులకు వరము: ఐవోడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోదధిసారసవరిల్లా

అనంతపురం రక్తమాలిన జనించు బాధ్యులకు కీర్తిమహతి కలుగును. దురుత్తలను, చుచ్చలను, గండమాలలను పుండ్లను, ప్రాతనిచ్చలను అన్ని విధములకలన గలగు చుక్కలొగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి కత్తివంతమైన రక్తకుచ్చకారిణి

(28)

ఈ వాదనిసారసవరిల్లా గురించి మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైనను మధ్యపచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరమంజరి పోదరనవోదధిమాలను, మలబద్ధమను కాస్తానంబంధమును పోవులను పోగొట్టి రక్తమును కుంభజరచును. రోగాలొగమును గలగడయను. 10 రోజులవరకు డబ్బీలకు 4 టోన్సుల బుద్ధిలో అమృతమును.

ప్రాప్తేటరు:— పి. డి. సావంత్. 144, భననవాడి, నెం 2 బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Faneewadi, No. 144, No. 2, BOMBAY.

ఏకభాషాని ప్రశంస

కన్నెలకంటి అండ్ ప్యాపర్స్ విరచితము.
రెండు 0-4-0 టోన్సుల బుద్ధిలో.

ఆంధ్రనవత్రికాకాల-విద్యాప్రస్థుతి

ఇది ప్రముఖ కృష్ణమంది కావనికారెడ్డి గారిచే
ప్రచురించిన రెండు 0-4-0 టోన్సుల బుద్ధిలో ప్రస్తావన.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోదధములు.

ఉ.స.	ఉ.స.
తంబుళెట్టి పుండ్లులోమాలను ... 0-2	మోహినీతైలము కెండురకల పెరుగుటకు 0-12
చిర్లకసాయనము మాత్రలు అత్యవసరము 1-4	రోమహరి కెండురకల పెరుగుటకు ... 0-8
దంకిమాలహరి పుండ్లుపోటుకు ... 0-8	ఉచ్చసముదము మందు సీసా 1-8 ... 1-8
శుభగుళికలు ధాతుపుష్టికి ... 1-0	కస్తూరిమాత్రలు పెద్దది, మంచిది 50-8 0-10
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-8 ... 0-12	సుఖభాగి మాత్రలు ... 1-0
మాలకంకకు తైలము డబ్బీ 1-8 ... 0-12	సుఖభాగి తైలము పుండ్లకు ... 1-0
రేలుమందు తెలుకాటుకు సీసా 1-8 ... 0-8	విశేషము: కుష్మాత్రలు డబ్బీ 1-8 ... 0-8
నేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ... 0-4	గ్రహణి మాత్రలు డబ్బీ 1-8 ... 0-8
కలరామాత్రలు వాంతిభేదలకు ... 0-6	శిరోవేదన మాత్రలు కలనోచ్చలకు ... 0-12
గజ్జికీతైలము గజ్జిపీడలకు డబ్బీ 1-8 ... 0-4	కాలినపుండ్లకు మానె సీసా 1-8 ... 0-8
కామకర్పూరము సీసా 1-8 ... 0-6	రొగకు ద్రావకము సీసా 1-8 ... 1-0
శీలకు మందు సీసా 1-8 ... 0-4	దోసుమారి మాత్రలు, మనుమవ్యాధులకు 1-0
తామర తైలము; తామర, ఫీటకు ... 0-6	చుండుకు మానె సీసా 1-8 ... 0-6
కుచ్చుకు తైలము డబ్బీ 1-8 ... 0-4	మందరితైలము, ముఖకాంతికి ... 0-8
గురటిద్రావకము సీసా 1-8 ... 1-0	చుక్కల తైలము శిరవగుళ్లకు ... 0-6
కర్పూరి శిరగుళ్లకు దగ్ధకు ... 1-4	కర్పూరహరి పెరుగుటకు ... 0-6
కర్పూరిచూర్ణం కుచ్చుమాలకు డబ్బీ 1-8 0-8	జలాలి మాత్రలు మలబద్ధమునకు ... 0-8
వాయుపుష్టికు మందు ... 1-0	జలాలివారి ఎవిడికలకు ... 0-8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

దేహదార్బల్యులకు సిద్ధావధము

శరభమంగళరసాయనము హిమాచలపర్వతమందు వసించు యోగినుండి గ్రహించబడినది. చాల ఆశ్చర్యకరమైన మందు. తగిన అనుపానముతో నుపయోగించినచో అన్ని బాధలు నివారణయగును. ఈ క్రింది రోగములకు ఇది ఉపయోగపడును:— జ్ఞాపకశక్తిపోవుట, స్వప్నావస్థయందు స్థలనమగుట, పులితేజపులు, అజీర్ణరోగము, వ్యాధిరోగము, మందమతి, తలనొప్పి, మూలకంఠి, హిస్టీరియా, కీళ్లనొప్పులు, అంగబలహీనము, నిద్రలేవకుండుట, దుస్వప్నము, అకాలపురుగులు, అపుడపుడు శ్రీలు ముట్టుకాకుండుట అసగా ఎగింపు, శ్మయమున్నగు ఎట్టి గడ్డురోగములు కూడ నివారణయగును. చెడురక్తము, ఇంద్రియశక్తిముచే కలుగు వ్యాధులన్నియు మొదలంటి పోవును. 87 పిండ్లనుండి కొట్లకొలది మంది జయప్రదముగ వాడుచున్నారు. ప్రస్తుతము అందఱును వీనినే వాడుచున్నారు. 7 రోజులలో జ్ఞాపకశక్తి బలపరచును. 7 రోజులకంటె ఎక్కువగా ఉపయోగించిన నవగరము లేదు. సమ్మోహనాస్త్రమువలె అమానుషముగ పనిచేయును. దాని ఫలితము శాశ్వతముగ నుండును. ఒక మోతాదుతో మీకేగుణము లెలియగలదు. స్వగ్రామముల కొక మోతాదు చిత్తముగ నీయబడును. బయట ఉరివారు 10 అజాలను పంపివో నమోనావ ఒక మోతాదు పంపబడును. ఒకబుడ్డి నుపయోగించిన చాలును. రెండేబుడ్డి సర్వసామాన్యముగ నవగరముండదు. నిండుబుడ్డి రు 1-14-0. 8 బుడ్లు వి. పి. ఖర్చులతో రు 5.

రోగము వివరములు ఉత్తరప్రదేశ్ త్రైకముల నన్నిటిని అంగముననే వ్రాయవలెను. (458) (1168)

శరభమంగళరసాయనపు కార్యాలయము, బీడకాస్క్విరు పోస్టు, కలకత్తా.

Sarbamangala Rasayan Office,
Beadon Square
P O Calcutta

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్సుడిపో,
మాంటు రోడ్, మదరాసు.
ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకములన్నియు వ్యాపకమైన
తెలుగు భాషకు. వ్యాపకమైన ఉచితము.
డాక్టరు. ఆచంట-అప్పిపతి, వి. పి. ఎం. వి. పి. ఎం.
(944-957) మేకేబు.
తెలుగులకు ఉపయోగపడుచున్నది.

పాశ్చాత్య పేంకటాచల

కుడితులచారి సిద్ధావధములు

లోకామయహరి కస్తూరిమాత్రల నివృద్ధినకు పరిశీంపుడు.

ప్రతి వత్సరమునకు లక్షలకొలది సీసాలు విక్రయించబడుచున్నది.

ఇండియావారు మాత్రమే క క; బర్మ, సిబోర్, బురియెట్టో, గోవా, ఫీజి, బెలండే, ఈస్టాఫీకా, మున్నగు ప్రదేశములవారు కూడ నీ సిద్ధావధమును, ఉపయోగించుచున్నారు.

మహాభాగము "ఒకేయొక లోకామయహరి" కస్తూరి మాత్రల సీసా మీ యంటి నున్న యెడల, మాటికి టైదుగ్గుల సమయమును, నిరీక్షించి, మొర పెట్టుకొనుట లెప్పిపోవును.

శిరలము, శిరవాతము, అజీర్ణము, పార్శ్వవాతము, జ్వరము, మాంద్యము, మలబద్ధము, దగ్ధ, గజమునొప్పి, బలహీనత, ఆనారోగ్యము, చెడ్డనీటినుండి గలగు వికారము, విన్నదిడ్డలకు గలగు జ్వరము, దగ్ధ, వాయువు, మరియు ననేక రోగములును, ఈ సిద్ధావధుల సేవనచే నాశ్వర్యముగా పోయి గుణము గలుగును.

తైద్యకాలలో ననేకవిధముల గురువైయు నుపయోగరములగు శిర్నాటక మాలికలనుండియే యావధములను తయారు చేయుచుండుదు.

రిజిస్ట్రేషన్ యావ్యాపార గురుకులు, ప్రతి సీసాయందును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాతో గూడి యుండును. 280 మాత్రలన్న సీసా 4 అజాలు, మాత్రమే.

6 సీసాల రోగహరి తైప్రిండ్రింగు	
టపాల ఖర్చుతోచేరి	రు 1-3-0
12 సీసాల రోగహరి రోగిన	2-12-0
25 సీసాల రోగహరి రోగిన	5-0-0
సమస్తరోగములకు మావద్ద. అమృత్య	
పియ సిద్ధావధముల భారమును	

విజ్ఞానము:—ప్రతి సీసా రాకుండు వైద్యులకు, మున్నగు